

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS

PAŠVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS.

VOL. I. (META I.)

WILKES-BARRE, PA. AUGUST (RUGPJUČIO) 7. 1909.

Nr. 3.

IS SVETUR.

REVOLIUCIJA PERSIJOJE.

Nepaisant i Rusijos ir Anglijos protestus, Persijos revoliucionistai prisiartinio prie sostines, paeme Teheraną ir numete nuo sosto šachą. Bachtiariai (tokia tauta) atejo iš pietu, vedami Sardar'o Asad'o, ir susijunge su konstitucijonalistais, kurie ejo i rytus nuo Rešto, Kazvino ir Kaukazo, vedami Sipahdar'o, Gilano provincijos gubernatoriaus. Sipahdar prikliavo kitados arkliais ir gyveno Tabrize. Atsižymejo tuo, kad apvale kelius, vedančius i tą miestą, nuo vagiu ir plešiku. Jisai buvo vadu ta revoliucionistu, ką norejo isteigti respubliką su sostine Tabrize.

Prisiartinus konstitucijonalistams ir bachtiariams prie Teherano, juos atlanke Anglijos ir Rusijos pasiuntiniu atstovai, reikalaujami, kad jie grįžtu namo, nes kitaip esą, ateis i Anglijos ir Rusijos kareiviai ir išvaikys juos. Tečiau Sipahdar neišsigando ir pastate savo sąlygas. Jisai pareikalavo, kad jam ir Sardar Asad'ui butu leista įeiti i miestą su 150 savu kareiviu kiekvienam ir pasilikti tenai iki kol juodu neisitikinsią, kad konstitucija yra pildoma atsakomai; kad rusu kareiviai apleistu tuoju Persiją; kad reakcioniška ministerija butu tuoju atstatyta ir kad nauji ministariai butu išrinkti andžumanu (politišku kliubu) visoje Persijoje; kad provinciju gubernatoriai butu skiriami su vietiniu andžumanu žinia ir patvirtinimu — ir da du-tris mažesni reikalavimai. Rusijos ir Anglijos atstovai tu sąlygu neprieme. Už keliu dienu, kad revoliucionistai buvo jau pagal pačias Teherano sienas, tie atstovai apreiške, kad jie nusileis i keliomis sąlygomis, bet Sipahdar atsake, kad jisai pašnekesias apie tat su jais Teherane. Persu kazokai (rusu oficeriu vedami) bande atmušti Sipahdar'o kareivius, bet liepos 13 d., kuomet jie buvo vakarineje miesto dalyje atsiginti nuo gresiamo revoliucionistu užpuolimo, didelis burys šiu pastarųjų apjojo aplink miestą ir isilauže i ji iš šiaures, užėme parlamentą, svetimtaučiu dali ir didesne miesto dali, išskyrus Guno pliaciu, gulinti priešais kazarmes, kuriose stovi generolo Liachovo kazokai. Šachas tuo tarpu pasislepe Sultanabado rumuose, už miesto sienu; jo kareiviai gyne rumus, šaudydami iš muškietu, ir tuo pačiu tarpu šaude i parlamentą iš patranku. I parlamentą šau de teip-pat kazokai nuo Guno placiaus, bet jiems buvo sunku išlaikyti prieš nuolatinius revoliucionistu užpuolimus. Šaudymai tęsesi dieną ir nakti. Galop šachas nu-

sigando ir, lydimas Anglijos sepoju, nuvyko i Rusijos pasiuntinybes rumus, ant kuriu plevesavo Rusijos ir Anglijos vėliavos. Persijos mulos (kunigai) ir atstovai, susirinkę parlamento namuose, apskelbe tuoju šachą atsisakusiu nuo sosto ir apgarsino sosto ipedini Achmedą Mirzą (12 metu vaiką) šachu ir ištremtą Ul Mulk'ą viešpatijos valdytoju, iki naujas šachas nepasieks pilnu metu. Sipahdaras tapo apskelbtas kares ministriu. Generolas Liachovas, nebeturedamas prieš ką kovoti, pasisiulijo su savo kazokais naujai valdžiai. Pasiulijimas tapo priimtas. Kazokai atidave Sipahdarui ginklus, bet šis tuoju sugrąžino juos jiems. Dabar Liachovo kazokai pildo mieste policijos priedermes. Revoliucionistai pasielge visai padoriai: nepleşe, nevoge, nedegino nieko. Rusijos bankas, kuriame gulejo 10 milijonu doleriu, buvo tuoju apstatytas iejusi miestą kareiviu ir jokios nuoskaudos jam nepadaryta.

Naujas šachas nera vyriausias numestoji nuo sosto, Mohamedo Ali, sunus, bet yra vyriausias sunus iš kunigaikštytes Kadžaru gimines. Jo motina norejusi pasiimti ji su savim ištremiman. Vaikišcias verkęs, kad ji pasodino ant sosto.

DIDELIS GAISRAS JAPONIJOJE.

Didele ugnėle aplanke Japonijos miestą Osaką. Su dege 15 tukstančiu namu, tarp ju bankai, dirbtuves ir muzejus. Tukstančiai žmoniu pasiliko be pastoges ir maisto. Aukos, drapanos ir valgiai yra siunčiami padegeliams iš visu pusių, bet to visko toli neužtenka visiems. Daug vaiku verkia duonos, bet niekas jos negali pristatyti. Osaka yra didelis pramonijos centras ir skaito apie milijoną gyventojų. Namai daugiausiai mediniai, maži, sustatyti pagrečiam. Gatves siauros, kreivos. Gaisro nebuvo galima užgesinti pačioje pradžioje delto, kad nebuve užtekčiai vandens.

ŽEMES DREBEJIMAI MEXIKOJE.

Pereitą savaitę Mexico provinciją, Guerrero, aplanke eile žemes drebejimu. Dabar yra tikrai žinoma, kad du miestu, Acapulco ir Chilpancingo, tapo sugriautu. Acapulco priedams nukentejo daug nuo vilniu. Subatoje vanduo susyk atsitrauke trisdešimt penkiomis pedomis nuo krašto ir paskui su didele galybe ir smarkumu metesi atgal ant miesto, sunaikindamas viską, kas dar nebuvo sugriuvę. Žmones yra priversti buti lauke ir kenteti nuolatinius tropikališkus lietus. Aukos pavargeliams renkamos Mexico mieste ir kitur. Daug amerikiečių grįžta i Suvicnytasias Valstijas.

IŠ SVETUR.**REVOLIUCIJA ISPANIJOJE.**

Isivelimas į karę su Moroko ir nepasisekimai kovose su murais turejo liudnas pasekmes Ispanijoje. Pašaukus valdžiai atsarginius prie ginklu, kilo riaušės vienur-kitur. Daug atsarginiu buvo vedusiu, ir paliko pačias ir vaikus be kashio duonos. Iš to atsirado neužganedzinimai, kuriais pasinaudojo revoliucionistai, socialistai ir net karlistai (Don Carlos'o, pretendento prie Ispanijos sosto, šalininkai). Katalonijoje, ypač Barcelonoje kilo atviras maištas. Kas tenai ištiesu darsis, šiuo tarpu sunku tikrai sužinoti, nes valdžia cenzuruoja telegramus. Tris dalykai tikrai žinomi: pirma, kareiviai atsisakę pradžioje šaudyti į maištininkus arba delto, kad ju buvo per mažai, arba delto, kad užjaute jiems; antra, judejimas buvo aiškiai revoliucioniškas ir priešbažnytinis; trečia, maištininkai išliejo visą savo apmaudą ant bažnyčių ir jų atstovu ir mažai pragaisties tepadare privatei nuosavybei. Kunigai, vienuoliai ir vienuoles buvo vejami laukan iš namu ir vienuolynu, mušami, kankinami, galabijami. Sako, kad vienuoles, ką bande pabegti iš degančio vienuolyno, papuole į rankas isiutusios minios ir nukentejo baises paniekinimus: pav., jas valkioję pusnuoges ir leizgyves po miesto gatves! Kunigus šaudė ir užmušinėję net pas altorius! Vienuolius draskė į kashnelius ir nešioję juos į miestą, užkištus ant pagaliu!...

Generolas Brandos apšauke kares stovi ir tuojuo parode savo stiprią ranką. Subatoje (liepos 31 d.) jisai sustatęs 200 suimtu maišto vadovu pagal sieną ir sušaudęs mirčių. Sako, kad tokiu kraujageringu ir beširdžiu pasielgimu niekur nebuvę nuo Paryžiaus komunos laiku (1871 m.).

Atejus tikresnems žinioms, parašysime apie tatau "Drauge" daugiau.

IŠ LIETUVIŠKU DIRVU AMERIKOJE**BALTIMORE, MD.**

Liepos menesyje oras ne teip karštas, kaip buvo birželyje. Siuveju darbai eina gan gerai, tik dirbti šapoše reikia ilgai, ir žmoneliai pavargsta o uždirba ne per daug. Liepos 23 d. lietuvis Tamas Vosylius, eidamas iš darbo vakare netoli namu ant gatves Baltimore St., umai pakele rankas augštyn ir puole ant žemes. Pribego poliemonas ir klause, kas jam pasidare, bet Vosylius jau nekalbejo. Nuveže jį į ligonbutį, kuriame jis ir numire, neatgavęs žado. Nabašnikas bene bus iš Keturvalakiu parapijos, Suvalku gubernijos. Amerikoje gyveno 28 metus; amžiaus apie 48 metus. Buvo siuvejas ir laike šapą. Tikejime buvo apsileidęs.

Baltimores lietuviai labai augštai save statosi; tvečia visokios mados draugijeles, bet užmiršta apie lietuvišką mokyklą. Jos reikalai pavesti vienam kunigui ir kelioms vargingoms našlėms. Tevai mažai vaiku siunčia į ją; jie velija, kad ju vaikus mokytu aires miesto mokyklose, kuriose vaikai nieko neišmoksta iš savo kalbos: nei rašyti nei skaityti lietuviškai...

J. Karalius.

NEW YORK.

Nau-Yorke lietuviu pusetinas burelis. Daugelis dirba prie laivu; uždirbtu gerai — jei tik nereiktu dalintis su "boseliais". Nemažas skaitlius turi darbą "Uneeda Biscuit Co." dirbtuveje; uždirba tenai nuo 9 iki 12 dolerių savaitei. Aplinkinese 149 ir 153 gatves gyvena apie 50 lietuviu šeimynu. Dirba prie taisymo ir plovimo tramvaju (karu); uždariai geri. Čia yra ir "foremanas" lietuvis, Steponas Bačelis, kursai myli savo žmones. Rasi čia keletą lietuviu mekaniku (indžinieriu), gerai suprantančių savo darbą. Merginu lietuvių bus čia keli šimtai. Dirba jos visokius darbus: vienos skalbia, kitos tarnauja restauracijose, dar kitos esti tarnaitėmis privatinuose namuose, bet beda toms, ką tarnauja pas žydus, nes tankiai pasijunta nuskriaustomis.

HASTINGS, N. Y.

Lietuviu čia 12 šeimynu. Dirba misingio dirbtuveje, kuri čia tapo pastatyta neseniai. Lietuviai čion tapo atgabenti dirbtuves savininku iš Waterbury, Conn.

YONKERS, N. Y.

Gyvena čia gražus lietuviu burelis. Turime dvi pašalpinis draugijis: šv. Jono ir šv. Vincento. Keletas, susideję dalimis, isisteigeme didelę valgomuju daiktu saukrovą.

BOSTON, MASS.

Keistas "seimas" ivyko 25 d. liepos So. Bostone. Susivažiavo beveik visu New Englando S. L. R. K. A. kuopu delegatai... Su koku tikslu? Ar Susivienijimą tvirtinti ir platinti? — Ne, jie susivažiavo jį ardyti, griauti. Tiesa, kaikurie jūju nežinojo tikrojo susivažiavimo tikslo, nes "seimo" sumanytojai juos kviete kokios tai naujos sąjungos steigimui, tikrąjį tikslą — Susivienijimo skaldymą — gudriai paslepdami.

Susivažiavusieji, kaip pridera "tikriems katalikams", pirm pradesiant "darbą" atejo pasimelsti bažnyčioje (buvo tai nedeldienis). Čia patiko juos nesmagumas, ir tai labai didelis. Kun. T. Žilinskas, patyręs ju nedorus sumanymus, per pamokslą išrode, kaip ant delno, ju darbo pragaištīgumą.

"Seimą" norejo kelti bažnytyneje saleje, bet jos negavę, išsidangino miestan. Umai pasirode, kad norinčių Susivienijimą skelti yra mažuma. Todel, pasiginčiję, pasikarščiavę, išsiskirste. "Seimą" ketino kelti tris dienas, bet užteko triju adynu. Kad seimapalaikis nesirodytu visai bergždžias, "nutarta": prašalinti dabartinį pirmininką ir dar vieną kunigą išmesti visai iš Susivienijimo.

Sako, kad sumanytojai tureję "palaiminimą" savo nelabam darbui nuo dviejų kunigu, bet sunku tam tiketi! Ačiu Dievui, tie visi nedori projektai — neivyko!

Dar-gi reikia pažymeti, kad neseniai neva isteigtoji Bostone "Lietuviu Rymo-Kataliku Tautos Myletoju Sąjunga" turinti sąryšį su viršminetu projektu.

"Draugo" draugas.

NASHUA, N. H.

Liepos 5 d. atsiliko čia iškilmingas apvaikš čiojimas Amerikos didžiausios šventės (nepriklausomybės dienos). Gatvėmis ejo puiki paroda, kurioje dalyvavo lietuvių šv. Kazimiero draugija. Miesto vyresnybė buvo paskirusi tris dovanas toms draugijoms, kurios bus didžiausios ir užsilikys parodoje gražiausiai. Parodon stojo daug ivairių draugijų (prancūzų, graikų ir k.). Pirmieji ejo kareiviai, paskui prancūzai, toliau airiai; lietuviai ejo ketvirtai. Ju užpakalyje važiovo karietoje klebonas, kun. Leonas Tyla. Parodai prisizūrinejo valstijos New Hampshire gubernatorius. Praeinant lietuviams gubernatorius ir kiti dideli ponai nusieme kepures prieš šv. Kazimiero vėliavą.

Lietuviai gavo 40 dol. dovanų už gražiausią pasielgimą parodoje. Už tat reikia padekoti klebonui, kun. Tylai, nes jisai per du nedeldienius mokino iš sakyklos, kaip reikia priderančiai pasielgti parodoje.

Liepos 18 d. čia buvo prakalbos apvaikščiojimui 40-metiniu sukaktuviu lietuvių emigracijos į Ameriką. Kalbėjo kun. J. Žilinskas iš South Boston ir kun. M. Peža iš Lowell, Mass., — pirmas išdestė istoriją lietuvių ateivių, antras išrodinėjo apšvietimo reikalingumą ir ragino visus gyventi meileje ir sutikime. Mokslo vadoveliams leisti sumesta prakalbu laiku \$34.80, o kad seniau buvo surinkta tam pačiam tikslui \$12.00, tai viso pasidaro \$46.80.

Spalio 3 d. vietinė šv. Kazimiero draugija rengia apvaikščiojimą 10-metiniu sukaktuviu savo ikurimo. Iš vakaro, spalio 2 d. atsiliks balius O'Donnell'io saleje, o antrą dieną bus paroda ir prakalbos.

Naujai ikurtos draugijos šv. Petro ir Povilo reikalai, Fiek girdeti, eina gerai. Nariu turi 30.

Darbai eina gerai, bet atvažiavusiam iš kitur sunku gauti darbą.

J. S. Nashujietis.

A. A.

SIMANAS LOPATA.

Birž. 28 d. numire Pittstone, Pa., Simanas Lopata, tėvas Katarinos Klimienės, kuri dar teip neseniai palaidojo savo vienatinę dukterį, Marijoną. Nabašnikas susilaukė 69 metų amžiaus; Amerikoje išgyveno 18 metų ir paliko tris gyvas dukteris ir vieną sunu (žinomą mūsų advokata, Joną S. Lopatą). Buvęs romus, visiems gerai velijantis vyras. Iškilmingos laidotuves atsiliko subatoje, liepos 31 d.

KRITIKA IR BIBLIJOGRAFIJA.

DRAUGIJA, Literatūros, Mokslo ir Politikos Mėnesinis Laikraštis. No. 28, Balandžio 1909.

Šitas gerbiamojo laikraščio numeris prasideda A. Jakšto eilėmis: "Pavasariui", "Mano Draugei", ir to paties autoriaus sakme: "Kurmio ir Sliekos". Sakmė skiriama paaugusiems vaikams, bet tinka ir seniems, vis dar vaikiškai tebegalvojuojantiems. Užsirašęs po žeme kurmis priklausė prie "pirmievių" — kuopos ir netikėjo, kad viršui yra žmogus ir žerinti saule; vadino save "bežmogiu" — knisosi "pirmyn", seke naujas idejas... Toksai buvo kur-

mis-pirmievis. Kartą atslinko pas jį sliekas ir pradėjo pasakoti, kaip dvikojis žmogus, beardamas žemę, išmetė jį į viršų, ir kaip jis pamatė ugninį skritulį plačioje melinumoje (saule). Kurmis pasipute ir pradėjo kvailinti svečią: "Niekus, girdi, tauški; sapnus sapnavai; esi minkštagalvis — tokiu daiktu nera, niekas ju nematė", ir tt. Teip befilosofuojanti kurmi iškasa iš po žemių žmogus ir su lopeta užmuša "bežmogį".

Šita sakmė galima pritaikinti prie pastarųjų atsitikimų Lietuvoje, kur presigerusiems "naujomis" idėjomis pirmieviams pradėjo labai nesisiekti. Filosofavo jie keltą metų, niekino visus, ką protavo ir mane kitaip, nekaip jie, ir nepasijuto, kaip atsirado be organų, be itekmės, da-gi pamatė, kad visi ju galvojimai ir plepejimai neatnešė niekam nei truputėlio naudos, kad buvo tai tuščias, bergždžias darbas.

Labai griaudi šatrijos Raganos pasaka: "Lemta" baigiasi šitame "Darugijos" numeryje. Verta jį perskaityti ne vieną sykį visiems dailiosios literatūros mylėtojams, bet ypač išeiviams, ką keliauja Amerikon, palikdami Lietuvoje jaunas, mylimas pačias. Šatrijos Raganos talentas jau subrendęs ir išstarpęs. Šitą tiesą gali matyti bent kas, kas tik turejo progą perskaityti jos paskutinius apsakymelius.

Tolesniame straipsnyje kun. Jurgis Narjauskas ragina rinkti lietuvių dainas, gelbeti šitą mūsų tautos turtą nuo išnykimo; tam tiiksliui jisai pataria dainų rinkėjams susiorganizuoti ir pradėti sistematišką darbą. Svarbus alkohoblizmo klausimas paliestas kun. P. Kemešio, o p. D. D. išrodo bevaisingą cerkvinį mokyklų darbą Lietuvoje. Šitame numeryje užsibaigia teip-pat ilgas prof. Baudouinde-Courtenay raštas apie pagalbines tarpautines kalbas (rekomenduojama Esperanto, nors jį toli neužganedinanti visu reikalavimu).

Labai svarbus yra kun. A. Dambrausko straipsnis apie pradžią ir išsiplėtojimą protestantiško Lietuvoje. Šimet sukanka 300 metų nuo mirties vyskupo Merklio Giedračio — atgaivintojo kataliku tikėjimo Žemaičių vyskupijoje XVI-tame šimtmetyje. Straipsnyje peržiūretos trumpos priežastys, delko Kalvino, Liuterio ir kitų reformatorių mokslas teip lengvai buvo prasiplatinęs Lietuvoje (kataliku tikybos nebuvo anuomet nei kam priderančiai platinėti, nei prilaikyti, nei jo galop ginti). Nepaprastas pasišventimas ir uolumas vyskupo Giedračio, susijieškojusio sau pagalbą jezuitus ir bernardinus, išrodo iš Lietuvos herezies sekla. Autorius pabaigoje lygina dabarties Lietuvą su Lietuva, kuomet joje gyveno ir darbavosi neužmirstinos atminties vyskupas. Patariama padaryti reformas seminarijose: duoti joms geresnius profesorius, lipšnesnius, daugiau patyrimo turinčius dvasiškus tėvus; mokyti jose daugiau iškalbingumo. Patariama teip-pat tobulinti ir pletoti lietuvių katalikišką literatūrą ir dailę.

Giedračio atminčiai pašvęsti dar du trumpi straipsneliai: Daukšos panegyrikas (lotiniškai) ir A. Jakšto "Atradimas Vyskupo Giedračio grabo".

Ginčas delei "mergos" prasmeje "pana", ir "Bibliografija ir Kritika" su kitais priedeliais baigia šitą žingėdingą mūsų svarbiausiojo laikraščio numerį.

VISAPASAULINĖ ROMYBĖ IR KAIP JĄ IVYKINTI.

Atsilikęs neseniai Chicagoje kongresas visapasaulinės romybės šalininku primena mums apie vis karštesnius ir karštesnius žmonijos troškimus panaikinti kares. Sociologai gali kalbėti apie kariu naudą ir nenaudą, ką jie nori, — mes matome tik tai, kad didelės viešpatijos bando atrasti budus karems išvengti. Pirm dešimties metu atsiliko pirmoji Haagos konferencija, kurioje tapo padarytas pirmas žingsnis prie visutinės romybės. Buvo ir antroji konferencija, bus ju daugiau. Tuo tarpu viešpatijos daro vieną su kita sutartis, kad kai-kuriose aplinkybėse jos nekariaus viena prieš kitą, bet nesutikimu klausimą paves nuspręsti trečiuju teismui. Jungtinės Valstijos tokiu sutarčiu yra padarusios ligi šiol dvidešimt tris. Penkios respublikės Centralinės Amerikos turi padarusios gražią sutartį, kad nekels tarp savęs daugiau kariu, bet visus vaidus numalšinti atiduos tam tyčia paskirtai komisijai po Jungtinių Valstijų ir Meksikos priežiūra. Žinoma, šitoji sutartis vargiai būtų pildoma, jeigu Jungtinės Valstijos drauge su Meksika neverstu varu ją pildyti. Yra tai priverstinas romybės užlaikymas — priverstinas, nes nei viena penkiu respublikė neturi tiek speku, kad galėtų be pabaudos romybę drumsti. Priverstina romybė atsiranda dar tuomet, kuomet dvi arba daugiau galingų viešpatijų susitaria prieš vieną arba dvi kitas, kaip tai, pav., yra padarusios Anglija su Japonija prieš Rusiją. Gyvuojant sutarčiai tarp Anglijos ir Japonijos, Rusija nei noretė nenores kelti karę Tolimuose Rytuose.

Bet yra kitokie projektai priverstinos romybės. Vieną paduoda Sir Max Waechter. Jisai mano, kad Jungtinės Valstijos šito šimtmečio pabaigoje bus stipresnės už visą Europą, o Kynai daug galigesni už Japoniją. Jo nuomone, tuomet geltonasai pavojus pradės gręsti ištiesu ne tik rytuose, bet ir vakaruose. Štai p. Waechter'ui rodosi, kad Amerikai ir Europai prisieis butinai padaryti tarp savęs sutartį, idant galėtų apsiginti nuo grėšiančio pavojaus. Bet čia atsiranda tuojau keblumas: kažin, ar Amerika bus stipresnė už Europą, o gal toji Azijos dalis, kuri priklauso Rusijai, pletosis nepraščiau už Jungtines Valstijas? Gal tokiu būdu Europa visai nereikalaus amerikiečių pagalbos?

Antra vertus, prof. A. S. Hershey pavoju visutinei karei mato ne geltonoje raseje, bet Vokietijoje. Nera ko ginčytis, kad Vokietija nori būti viršiausia ne tik ant žemės, bet ir ant marių. Už keliolikos metų — jei dalykai eis taip, kaip dabar eina — Vokietija turės stipresnį laivyną ne kaip Anglija. Sumušus Angliją ant vandens, Vokietija lengvai gales didinti savo užmarines valdybas. Kiek galima, esą, spėti, Vokietijai rupinti Pietų Amerika, kurioje pirmininkauja Brazilija. Žinoma, viena Brazilija prieš kaizerio laivyną ir armiją negales atsispirti, bet užtai, jeigu Anglija ir Jungtinės Valstijos padarytu sutartį prieš Vokietijos užmairinius pasikesinimus, tai kaizeriui prisieitu noroms-nenoroms išsižadėti svajonių ir prilaikyti visutinę romybę.

Yra dar vienas projektas ir, kaip sako, tas projektas patinka Carnegie'ui. Šito projekto sumanytoju yra H. G. Granger. Skelbia jisai, kad jeigu penkios drūčiausios viešpatijos: Anglija, Francija, Vokietija, Japonija ir

Jungtinės Valstijos sueitu i kruvą ir bendromis pastangomis uždraustu kares, priversdamos visus ginčus užbaigti Haagos tribunole, tuomet kares išnyktu. Bet pirm visko — nereikia užmiršti — jos pačios turetu susitaikinti tarp savęs bent svarbiausiuose klausimuose ir pačias apsiimti visus savo nesusipratimus užbaigti Haagos tribunole.

Nei kiek nebutu keista, jeigu viršui išvardintos viešpatijos padarytu tarp savęs sutartį ir pradetu viršinkauti pasauliui, tadą atsirastu priverstina romybė — tokia kokia buvo eiecoriaus Augusto laikais.

Bet ar šitokia priverstina romybė pageidaujama silpniesiems kraštams, žemesnems rasems, mažesnems tautoms? Ar jinai pageidaujama lietuviams?.....

Apie tatau skaityk redakcijos pastabose.

DAILES DRAUGIJOS MUZIKALINIS KONKURSAS.

Skelbdama muzikalini konkursą, Dailes Draugija norėjo sužadinti prie darbo jaunos kompozitorius lietuvius, padėti jiems platinti savo kompozicijas Lietuvoje, o per tai suturti latinimos visokių nemuzikalių ir nelietuviškų kompozicijų, netik tarp inteligentijos, bet ir plačioje visuomenėje. Skelbdama konkursą, D. D. ketino surinkti daugiausia lietuvių kompozitorių veikalų, kad paskui padarius 1-mą dideli lietuvių konvertą, o premijuotuosius dalykus nurodžius išleidejams. Butu tai geriausia pradžia lietuvių veikalams platinti.

Juk, rodos, taip suprantamas dalykas! O žinant, kiek turime maž-daug kompozitorių, tarp kurių yra ir labai talentuotų, Dailes Draugija turėjo vilti kuopuikiausią tikslą pasiekti, bet išėjo visai kitaip. Veikalų atsiusta labai maža ir kuone visi smulkūs. Yra tarp jų labai gražių ir idomių, bet taip maža, kad nera iško rinkties. Iš atsiųstųjų veikalų matyt, kad maža dalis kompozitorių tebus atsiuntusi savo kompozicijas. Ar neišgirdo jie apie konkursą, ar nemaloni jiems D. D. ideja platinti savo muziką Lietuvoje — nežinia; tik tai veikalų yra taip maža, kad reikėjokan kursą atidėti, pratęsti; dabargi velreikia atidėti.

Tatau primename dar kartą gerbiams kompozitoriams — lietuviams, kad truksta mums labai savotiškos, geros muzikos. Turime tik dainų chorams ir tai nevisuomet gerai sudestytu, o visos jau tiek dainuotos, kad ir atsibosta. Musų muzikaliniai vakarai, netik su lietuviška muzika — bet apskritai — su muzika nieko bendro neturi.

Bet dar blogiau, kad Lietuvos kaimuose pradeda platinčios vadinamosios naujos dainos, kurių žodžiai labai "poetiški", bet gaida taip niekinga ir tarptautine, kad biau ru ir klausyti. O žmonės prieme tai be kritikos, by tik kas nauja, o senos eina i kampą, ir užmirštos nyksta taip pat, kaip senos lietuvių koplyteles, kaip audeklai ir medžio papuošalai. Ir taip tatau darosi musų tautos prisikėlimo dienose!

Tiek šneketa, žadeda, tiek džiaugtasi. "Pagamisiame savo kultūrą", "pasakysime savo žodį". Ir... nutilo. Šiaudu liepsna!

Atsiminkime dailes parodas. Pirmoji paroda: džiaugsmo ašaros, toks sujudimas, ceremonijos puikus sakiniai pasididžiavimas!

II paroda: "kodel ne — kodel ne", dar kalbeta, kad geresne esanti, ne kaip pirmoji — bet jau daug ramiau.

III paroda: — niekas niekur nei balso, net paprastos recenzijos i laikrašti nebuvo parašyta!

Ar-gi ne šiaudu liepsna tas visas musu kultūros darbas?

Ir taip pat su muzikaliu konkursu. Kai-kurie buk tai džiaugesi, kiti — ot, buvęs nebuvo del ju toks konkursas, — ir tai tie, kurie daugiausiai galetu. Taip tai atsitinka galvien delto, kad nenuvokiame patis savo tikslo ir savo priedermiu. Jaigu trokštame savo kultūros, tai skubekime prie jos visomis jegomis, išsirinkdami geriausius takus. Jaigu trokštame savo muzikos, tai tegu dirba kiekvienas, kam yra suteikta gaminimo galybe, o savo darbo vaisiais tegu su broliais pasidalija.

Konkurso sąlygos liekasi tos pačios, kurias dar atkartojame:

Užvis geistinas yra kompozitorio lietuvių darbas ypatingai toksai, kurs lengvai platintus Lietuvoje:

1) Liaudies dainos, harmonizuotos arba kotrapunktuotos vyru balsu, arba mišriu balsu chorams,

2) Prie lietuviškų originalinių dainų žodžių parinktos gaidos chorui, arba atskiram balsui, kuriam fortepijonas pritartu.

3) Kompozicijos skambinti fortepijonui.

4) Kompozicijos smuikui arba violončelei griežti. fortepijonui pritariant.

5) Trijo, kvartetai ir, apskritai, kameralinė **muzika**.

6) Bažnytinė muzika: preliudijos vargonams, rimtos dvasios giesmės, vargonams pritariant.

a) Paskirtas laikas darbams konkursan atsiusti baigiasi 1910 m. Sausio 1 dieną. Teiseju nusprendimo apskelbimas ir dovanų išdalijimas — Vasario 1 dieną.

b) Adresas, kuriuo reikia veikalai siusti: Vilnius, S. Gimbutaitė (Preobraženskaja No. 9—1).

c) Visos kompozicijos turi būti be autoriaus parašo, aiškiai pažymėtos slapyvarde (pseudonimu). Toks pat ženklas turi būti ant užlipinto konverto, kurian turi būti idctas vardas ir pavardė autoriaus ir jo adresas.

d) Kompozicijoms peržiureti ir ju vertę nuspręsti bus pakviesti žinomi muzikos žinovai ir kritikai.

D. D. paskirtos tris dovanos: pirmoji 50 rubliu už didesnę kompoziciją ir dvi po 25 rub. už mažesnius darbelius, dargi už geriausiai suharmonizuotą liaudies dainelę.

g) Dailes Draugija pasilaiko sau teisę persirašyti rankraščius, ir neužsitarnavusius dovanos, ir autoriui leiddus, spauzdinti juos.

Skyrium, be to konkurso, skelbiame dovaną 50 rubliu vardu kunigo M. Kraučiuo už Sventiausios Paneles giesmę vienam balsui, arba chorui, vargonams pritariant. Ta giesmė turi būti rimtos dvasios, kad galima ją būtų giedoti bažnyčioje. Žodžiai gali būti žinomi arba nauji, bet muzika turi būti originalinė, rimta ir kiek galima lietuviška.

M. K. Čiurlianis.

P. S. Visus lietuvių laikraščius, Didžiosios Lietuvos, Prūsų ir Amerikos, prašome perspausdinti šitą straipsnį.

Čekiške, Kauno apskr. Beveik trečdalis Čekiškes parapijos gyventojų vartoja savo kasdieniame gyvenime lenkišką kalbą, bet podraug visi jie gerai supranta ir moka gražiai kalbėti lietuviškai, tuo tarpu, kada iš lietuviškai kalbančiųjų retas kuris temoka lenkiškai. Ligšiolei Čekiškes bažnyčioje nebuvo sakomi pamokslai lenku kalba, nei giedamos giesmės sekmadieniais ir šventadieniais. Ir viskas buvo gera, ramu. Bet lenku dvasios banga pasieke ir musu parapiją. Ši pavasari Kauno lenku kurstomi, Čekiškes bajorai eme reikianti, kad pamokslai būtų sakomi ir lenku kalba. Surašę prasymą, jie nuvažiavo pas vyskupą ir išdėstė savo reikalavimus. Vyskupas prižadėjo išpildyti tuosius reikalavimus, kiek pasirodysią teisingi. Kad sužinojus, kiek yra Čekiškes parapijoje butinai norinčių lenkišku pamaldų, vyskupas atsiunte raštą i Čekiškes kleboną, liepdamas surašyti visus tos parapijos gyventojus, kas kokia kalba nori klausyti pamokslu bažnyčioje. Toki surašymą turejo atlikti patis žmones, klebonui buvo užginta kištis i tą darbą.

Vyskupo nurodymu, visa parapija turejo būti padalinta i tris dalis arba cirkulus; kiekvienam cirkului paskirta po du mokančiųjų rašyti vyrų: vienas iš lenkiškai kalbančiųjų, antras iš lietuviškai kalbančiųjų puses. Tuodu vyrų, abu drauge, būtų tureje apeiti sau paskirtą parapijos dalį ir gautuosius iš kiekvieno gyventojų atsakymus užrašyti kiekvienas skyrium i savo knygą. Mat, tuodu vyrų būtų tureje eiti abu drauge, kad vienas kitą galetu prižiureti, kontroliuoti, kad nebutu kartais neteisingu užrašymu. Vyskupo buvo liepta trejopus atsakymus užrašinėti: skyrium, kas nori butinai lenkišku pamokslu, iskyrium kas nori lietuvišku ir skyrium tuos, kurie pasisakytu, jiems vistiek esą, ar lenku ar lietuvių kalba bus sakomi pamokslai. Pabaigus darbą, visi surašinėtojai būtų tureje atnešti savo raštus pas kleboną, kuriam prižiurint būtų perrašytos tu raštų kopijos: vienas egzempliorius būtų nušiuistas vyskupui, o antras būtų paliktas bažnyčios archive.

Toki vyskupo paliepimą ir bajorai nelabai prielankiai sutiko: jie mane, kad vyskupas, nieko nesiteiraudamas vienu juju meldimu tepasiremdamas, lieps Čekiškes bažnyčioje vieną sekmadienį sakyti pamokslus ir kitas pamaldas atlikti lenku kalba, o antrą — lietuvių kalba. Savo prašyme buvo nurodę vyskupui, kad lenkiškai kalbančių Čekiškes parapijoje esanti puse gyventojų. Nujauzdami, kad padarius sąrašą lenkiškai kalbančių, negales pasirodyti puse esanti, bajorai nenorejo pradėti pildyti vyskupo paliepimo, tik tai praše Čekiškes klebono, kad jis savo valia iverstų lenkiškas pamaldas taip, kaip jie reikalauja. Klebonas atsisake išpildyti toki prašymą, nurodydamas, kad reikia išpildyti vyskupo valią: padaryti visos parapijos gyventojų sąrašą.

Bet dar neprielankiau už bajorus sutiko vyskupo paliepimą lietuviškai kalbantieji. Jie suprato, kad ju teises Čekiškes bažnyčioje bus susiaurintos, ivedus lenkiškas pamaldas. Tatoi kuo-greičiausia jie nuvažiavo pas vyskupą melsti, kad jokių permainingų pamaldų tvarkoje Čekiškes bažnyčioje nedarytu. Jie nurodė vyskupui, kad visi bajorai gerai supranta ir moką gražiai lietuviškai kalbėti, kad nesą jokio reikalo iversti lenkiškas pamaldas, kad ivedus

tokias pamaldas busią nuskausti lietuviškai kalbantieji, kurie nič nieko nesuprantą lenkiškai ir t. t. ir t. t. Bet vyskupas patare jiems nesipriešinti, gyventi santaikoje ir išpildyti jo paliepimą sulig to surašymo. Bet vis dėlto lietuviškai kalbantieji nutare visai nesurašyti ir susiunte vyskupui pranešimą, kad jie nesirašysią ir kad vyskupas galis pats savaimi iveždinti lenkiškas pamaldas į Čekiškes bažnyčią, jeigu jau be to negalima esą jokiuo būdu apsieiti.

Gavęs toki pranešimą, vyskupas atleido naują raštą Čekiškes klebonui, liepdamas surašyti visus tuos, kurie butinai nori lenkišku pamaldu. Toki surašymą dabar ir daro patis lenkiškai kalbantieji savo tarpe.

Žinoma, dabar yra varoma kuo smarkiausia agitacija kad tik kuo-daugiausia surašius lenkiškai kalbančiu. Jokio kontrolio rašytojams dabar nebera, todėl rašo, ką tik nori ir kiek tik nori, ir nesiklausę užrašo.

Lietuviškai kalbantieji jau pradeda susiprasti, kad blogai padarė nesirašydami taip, kaip vyskupas buvo liepęs pirmą kartą. Jeigu jie būtų rašę, tai butinai norinčiu lenkišku pamaldu būtų atsiradęs labai mažas skaičius — vos kokie du arba tris šimtai. Dauguma lenkiškai kalbančiu būtų pasisakę, kad jiems vistiek esą, kokia kalba sakomi pamokslai. O dabar, kuri tik numano mokant lenkiškai kalbėti, tai ir užrašo i skaičiu tu, kurie butinai nori lenkišku pamaldu. Rasit Čekiškes klebonas praneš vyskupui, kuo virto tasai surašymas. Bet sunku atspėti ką pasakys vyskupas ir pranešus.

Kaip pradžioje buvo mano paminėta, beveik trečia dalis Čekiškes parapijos gyventojų vartoja lenku kalbą, kaipo prigimtą. Teisybe reikalauju, kad lenkiškai kalbantieji gautų savo kalboje klausyti pamokslu, jeigu jie patis to butinai reikalauja. Kaip matome, vyskupas noretu teisingai pasielgti tame klausime. Bet, ivedant lenkiškas pamaldas į Čekiškes bažnyčią, prisieis susiaurinti teises lietuviškai kalbančiu, kurie per ilgą laiką būtų nepatenkinti padarytomis permainingomis pamaldu tvarkoje.

Bet Čekiškes parapijoje galima padaryti taip, kad gautu buti ir vilkas sotus, ir ožka gautu pasilikti sveika. Labai lengviau galima išrišti kalbu klausimas bažnyčios pamaldose ne tik dėl Čekiškes parapijos, bet ir dėl Vilkiškos ir Seredžiaus parapijų.

Čekiškes parapijoje yra ant kapu koplytele prie Kruvandu bajoru akalicos. Ta koplytele stovi pačiame parapijos krašte, kerteje trijų parapijų: Čekiškes, Vilkiškos ir Seredžiaus, — penki varstai nuo Čekiškes bažnyčios. Aplinkui tos koplyteles stovi susispietosios beveik visos bajoru akalicos netik. Čekiškes parapijos, bet Vilkiškos ir Seredžiaus. Tikta viena Čekiškes parapijos bajoru akalica — Voskaičiai — stovi kitame parapijos krašte beveik prie pat Leščių filijos bažnyteles, o i Čekiškes bažnyčią jiems 8 varstai.

Ant kapu prie Kruvandu koplyteles laidoja savo nemirelius, netik Čekiškes parapijos bajorai, bet ir Vilkiškos ir Seredžiaus. Pasitaiko net taip, kad bajorai praveža savo numireli laidoti i Kruvandu kapus net pro Čekiškes bažnyčią ir parapijos kapus.

Senian dar prie a. a. vyskupo Paliulionio Čekiškes bajorai buvo sukrutę maldauti vyskupo, kad duotu jiems i Kruvandu koplytelę kunigą, kad padarytu tenai filiją. Ir labai gaila, kad tuomet neišklaustyta juu prašymo; šian dieną nebebutu šitame krašte kilusi kova delei pamaldu bažnyčioje. Vienas dievobaimingas žniogus turi nupirkęs 20 dešimtiniu žemes prie-pat tos koplyteles ir noretu tą žemę užrašyti Kruvandu bažnyčiai, jeigu būtų tenai padaryta filija.

Taigi užvis geriausia, regi, būtų, kad vyskupas apsimtu duoti Čekiškes bajorams, o podrang ir Vilkiškos ir Seredžiaus, kunigą i Kruvandu koplytelę, kursai gautu jiems ir pamokslus sakyti ir kitas pamaldas atlikti lenku kalba, o Čekiškes bažnyčioje gautu pasilikti tokia pamaldu tvarka, kokia čion ligšiolei tebera *).

Neprošali čion bus pažymėjus, kad kaip tikta Čekiškes bajorai gaus sau lenkiškas pamaldas Čekiškes bažnyčioje, tai to paties ims reikalauti ir Vilkiškos bajorai Vilkiškos bažnyčioje ir Seredžiaus bajorai Seredžiaus bažnyčioje. O kad to viso išvengus, geriausia būtų davus i Kruvandu koplytelę kunigą ir tegu sau ji užlaiko bajorai Čekiškes, Vilkiškos ir Seredžiaus parapijų.

Taip pasielgus išnyktu gal greičiau ir ta neapykanta sodiečiu prie bajoru, kokia šiandieną duodasi pastebėti, o kuri gali dar didesne pavirsti, ivedus lenkiškas pamaldas i Čekiškes bažnyčią.

Čekiškenas.

Viltis.

Sodžiuose ir miesteliuose.

Kiek žmonių moka rašyti ir skaityti? Kauno gub. mokanciu rašyti ir skaityti esą maždaug 53—54 per. (nuo simto). Mokančiu rašyti ir skaityti pervis daugiau esą Panevėž apskr. — 64 žmon. nuo simto; paskui Telšiu apskr. — 54 per. Ežerenu ir Resseiniu — po 53 per. nuo simt.; Ukmerges ir Šiauliu 52 per. ir Kauno tik 45 per. Valstiečiu pinigais laikomu mokyklu daugiausia esą Ežerenu apskr. — po 55; mažiausia Kauno ir Telšiu — po 37. Viena mokykla gubernijoje esanti tikta 4,133 žmonems, dėlto kiekvienoje mokykloje turetų buti po 318 vaiku.

Panevėžys. Privatinė Vierchoustinskos 4 klesu mergaičių progimnazija (su valdiškomis teisėmis) pakelta lig 7 klesu. Augštesniosios klesos busiančios atidengiamos pamėčiui. Trijoms augštesniosioms klesoms busiančios duotos taipogi valdiškos teises, kada valdžia pamatysianti, jak mokslas esąs gerai vedamas.

Nežinomās urvas. Netoli Videniškio (Viln. ap.) yra p. Karabiūkovo dvaras Baltadvaris. Per lenkmeti išdas ji atemęs iš moter. vienuoliu. Šalip dvaro yra nedidelis apyėlės kelnelis. Viename kelnelio šone esančios geležinės duris i kažin-koki urvą. Duris stipriai uždarytos, iesti negalima. Viršuj duru esąs nedidelis langelis, pro kuri galima būtų ilisti. Imetus prolengeli akmeni girdeti, kaip jis laiptais rida žemyn kaž-kur i gilybes. Žmones panakoja, kad ten esą daug turtu ir senoves daiktu.

Viltis.

TRUMPOS ŽINIJES.

Tiflise, Maskolijoje, i butą vieno turtingo namu savininko, iejes kunigaikštis Culunadze pareikalavo 1000 rub., grąsindamas bomba. Šeiminkas puole ant kunigaikščio ir ateme nuo jo ryšeli, kuriame buta ne bombos, bet bulviu.

— Maskvoje atrasta pas vieną seną moteriškę, neseniai mirusią, kuprą iš pinigų. Moteriškę gyveno šykščiai, vaikščiojo nudriskusi ir susikuprinusi. Jai mirus atrasta "kuproje" užsiuta 136 tukstančiai rubliu.

— Netoli nuo Suvalku, Turtulio dvaro nuomininkas, išėjęs nakti laukan, išgirdo Daržineje bildesi... Manydamas, kad tai vagys, pasišauke tarną ir abudu su brauningais apšiginklavę, nuejo žiuretu. Škaukiant — "Kas?" — niekos neatsiliepe. Pradejus šandyti, pasigirdo bausis riksmas, ir iš daržinės išbego du smukliu prižiuretoju.

Pasirode, kad tris smukliu prižiuretojai, niekam nieko nesakę, buvo i daržine užėję jieškoti kontrabandos. Vieną ju nuomininkas nušove ant vietos. Nuomininką buvo suėmę, bet išsiaiškinus, kaip tai atsitikę, jisai tapo paleistas.

— Birželio m. i visus portus Suv. Amerikos Valstiju atplauke 85470 ateivių, 22369 žmonemis mažiau kaip pernai tuo pačiu laiku. Iš ateivių daugiausia pribuvo lietuvių, lenku ir italu.

Newark, N. J. Mrs. Tomas Revick, moteris 35 metų, penktasis-gi gimes negyvas. I 15 minučių visi pasimirę. penktasis-gi gimes negyvas. I 15 minučių visi pasimirę.

Paterson, N. J. Upeje besimandant (Liepos 30 d.) pri gere Jonas Gustaitis. Tai buta šaunaus žmogaus, tarp vietinių-gi lietuvių turejęs didelę itekmę.

Dr. Reporteris.

— Šią vasarą vietiniai lietuviai susilauke "lietuvių vasarines mokyklos." Mokinama katekizmo, lietuviškojo skaitymo bei rašymo ir graziu apsejimu. Mokina subdijakonas Jonas Jakaitis. Vaikučių esą i 70. Pagirtinas butu dalykas, jei ir kitur klebonai itaisytu bent panašias mokyklas.

Dr. Reporteris.

BUVUSIUJU LIETUVIŲ ATSTOVŲ LIKIMAS.

"Lietuvos Žinios" (No. 5) primena visuomenei, kad neužmirštu buvusiųjų antrosios Dumos atstovų: Povyliaus, Stašinsko, Gudavičiaus, Kupsto ir Kumelio. Visi jie už atsisaukimą i rinkėjus yra pasmerkti tvirtovės kalejimu viešiemis metams. Vargu senatas panaikis tą teismo nusprendimą. Todel, tru-but, ir jiesm reiks nukentėti sunkią bausmę, kuri kitam gali paskui atimti duonos kąsnį.

Ir mums rodos, kad musu visuomenei turi rūjėti likimas tu žmonių, kuriems teks nukentėti rupinimais visuomenės reikalais. Čia reikia užmiršti visus pažiuru skirtumus, nereikia svarstyti klausimo: ar buvusieji atstovai itiko, ar neitiko visuomenei savo darbais? nereikia svarstyti ir klausimo: ar buvusiųjų atstovų atsisaukimas sutiko su didžiūmo nuomene, ar nesutiko?... Visuomenei gana yra žinoti, kad tie žmonės taip, nekitaip elgesi ne savo naudai, bet manydami atnešti naudą visuomenei.

Kitoje vietoje esame pasakę, kad atstovų nuopelnai dažniausiai esti visuomenės nuopelnai, atstovų klaidos — visuomenės klaidos. Jeigu atstovai vienaip ar kitaip elgiasi, tat dažniausiai paroda, kad pati visuomene vienaip ar kitaip pamoke juis elgties. Dažniausiai visuomene jau tuo esti kalta, kad neperspeja savo atstovų, kaip nepridera veikti, nepamoko, kaip reiktu geriau veikti.

Apie buvusiuosius, dabar pasmerktus atstovus, rodos, niekas nera pasakęs, kad jie butu veikę del asmeniškų garbės, nevisuomenės naudai. Todel, musu nuomone, kiek galima, palengvinti ju likimą yra priederme net tu, kurie yra ne tokiu-pat, kaip jie, pažiuru. Žodžiu sakant, visuomene ne turetų sau pasiimti betn dali ju bausmės, ir tai ne tik-tai ta visuomenės dalis, kuri žadejo palaikyti buvusiuosius atstovus, bet itisa visuomene. Todel gerai butu, kad žmonės, kurie pažista buvusiuosius atstovus ir kuriais pasitiki visuomene, sužinotu tikraji nukentėjusiųjų padejimą ir paprašytu visuomenę pašalpos.

Viltis.

JUOKAI.

Jinai (valkatai). — Še, duodu tau penktuką ne delto, kad tu esi jo vertas, bet delto, kad man tatai patinka.

Valkata. — Ačiu tamstai. Ar negaletum duoti dešimtuką ir tureti visišką užsiganedinimą?...

Girardville, Pa., Rugpjūčio 2, 1909.
'Draugo Redakcijai.

Gerbiami Tautiečiai!

S. L. R. K. A. centro komitetas savo susirinkime Wilkes-Barre, Pa., 28 d. liepos nutare paimti Jusu garbaus laikraščio 120 egzemplioriu visu Susivienijimo kuopu sekretoriams po vieną. Dabar visi mato, ked be organio negalima susižinoti kuopoms su centro vyriausybe. Todel meldžiu pagarsinti savo laikraštyje centro komiteto adresus.

Meldžiu teip-pat patalpinti skaitlines, parodytas pp. Vieraichio ir Stankevičiaus apie Susivienijimo narių skaičių. Iš apyskaitos pasirodo, kad sekretoriaus ir knygu peržiuretoju skaitlines mažai ką tarp savės skiriasi. Todel ir "Žvaigždes" sąskaitas reikia užmokekti pilnai.

Kun. S. Pautienius,
S. L. R. K. A. prezidentas.

PAJIESKO VARGONINKO.

Geras, sąžiningas vargoninkas, mokas lietuviškai, angliškai, lenkiškai ir slavokiškai, gali gauti tuojuan vietą. Atsisaukti pas:

REV. I. ABROMAITIS, DUBOIS, PA.

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS

PAŠVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Iki kol pinigų, rankraščius ir korespondencijas reikia siusti pas:

Rev. V. Vizgirda,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

"D R A U G A S"
(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

P A S A R G A

Neatejus lietuviškoms raidėms į laiką, šitas "Draugo" numeris tapo atspausintas be kai kurių lietuviškojo rašto ženklų. Tolesni numeriai eis priderančiai.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Atkreipiame skaitytojų atidą į straipsnį: "Visapasauline Romybė". Pajudintas jame dalykas svarbus ir mums iš kai kurių atžvilgių. Nereikia abejoti, kad artėneje ar tolesneje ateityje kares išnyks, kad jų vietą užims kraštu federacijos ir santaikos teismai. Šiuo tarpu galima tikėtis, kaip tatau įvyks.

Augščiau ivardintame straipsnyje mums idomus trečias projektas priverstinės romybės. Skelbia jisai, kad jeigu penkios stipriausios viešpatijos pasaulyje: Vokietija, Anglija, Prancija, Jungtinės Valstijos ir Japonija susivienytų, tad priverstu klausyti savęs visą pasaulį ir neduotu silpnėms viešpatijoms pradėti karę nei prieš save nei viena prieš kitą. Čia tuojau pastebime, kad Rusija nuvaryta į užpakalį ir paskaityta silpnėse viešpatijose net už Japoniją. Bet duokime, kad sumanymas įvyksta — butent, kad penkios viešpatijos sudaro hegemoniją ir verčia visą pasaulį klausyti savo paliepimų. Kas tada?...

Prisižiūrekime viešpatijoms. Pirmučiausiai Vokietija, kuri jau yra draugičiausia ant žemės ir kuri, kaip manoma, bus galingiausia ir ant marių. Po Vokietijos ietekme randasi Austrija, Skandinavija, Danija, Nederlandai ir europinė Turkija. Novobazaro sandžakas (provincija) tyčia išpraustas tarp Serbijos ir Juodkalnės, o Bosnija su Hercegovina prikerpta prie Austrijos tam tikrai, kad Balkanu pusiasalio slavai negaletų susivienyti į vieną viešpatiją

(po Rusijos globo). Tokiu būdu, įvykus sumanymui, visas Europos vidurys... nuo Arktiškojo okeano iki Aigėjų marių — juridškai ir faktiškai — glaustųsi po kaizerio velkū. Į rytus gultų atskirta nuo okeano didelė, bet silpna Rusija, į vakarus — Prancija, kuri vadovautų lotniškoms viešpatijoms (Italijai, Ispanijai, Portugalijai). Jungtinės Valstijos taptų visos Amerikos galva, Japonija viršininkautų Tolimuose Rytuose, o visos keturios, susijungusios su Anglija užvaldytų visą pasaulį. Žinoma, pirm visko turetų viena kitai prīžadeti, kad ne užbegines viena kitai už akių — kitaip tarint, visos penkios pasidalintų (kaip tai sako) ietekmes sferomis ir išsideretų savarankiškumą savose srityse.

Kokios būtų to visko pasekmės?

Viena pasekmių šitokios sutarties būtų negeistina mažesnėms ir pavergtom tautoms. Negalima abejoti, kad kiekviena viešpatija stengtųsi susistiprinti savoje sferoje ir panoretų panaikinti visokių separatizmo apsiereiškimas — kitais žodžiais sakant, vokiečiai pradėtų visus vokiečius, prancūzai prancūzinti, amerikiečiai amerikanizuoti, ir tt. — žodžiu, pradėtų drąsiau ir be jokios baimės daryti tą, ką ir dabar daro.

Pastarais laikais pasklydo gandas, būk Rusija norinti parduoti Lenkiją ir Lietuvą vokiečiams. Kas šitą gandą sukele, ar projektuojamas panaikinimas tvirtapiliiu Lenkijoje, ar kitkas, bet visgi šitokia naujiena mums labai nesmagi. Buti vokiečių nuguose mums būtų daug sunkiau, nekaip vaitoti po meškino leteną. Bet tikėti, kad galop mūsų tauta paskės vokiečių ar kitos kokios tautos vilnyse, mės tiesiok negalime. Turekime vilti, kad kad kares išnyks pačios savaimi, kaip išnyko dueliai, deginimai ant laužo, tortūros... Tikekime, kad pasaulis eina geryn, ne blogyn. Atsiranda pas žmones daugiau ir daugiau mandagumo, švelnumo, paguodojimo kitu asmenu. Jau tautą pradeda paguodoti, galime tikėtis, kad stipresnieji pripažins žmogiškas teises silpnėms. Jeigu tatau tiesa, kad žmonijos pimutiniu rūpesčiu yra jieskoti ekonomijos visame kame, tai juk netoli gal toji valanda, kad jinai pamatys, jog kares yra ir brangios, ir pragaištingos, ir biaurios ir nemorališkos — pamatys, kad pigiau, gražiau ir naudingiau visiems sugyventi vienybeje. visas nesutikimu priežastis atiduodant bešališku žmonių nusprendimui.

Koks tai J. Klajūnas protestuoja "V. L." prieš aivaikščiojimą kun. Al. Dambrausko jubiliejaus. Žinoma, protestuoti galima prieš bent koki daiktą, ypatingai, jeigu kam jisai nepatinka; bet nepadoru protestuoti vienatiniai delto, kad kam liežuvi niežti arba pavydas ima. P. Klajūno protestas išrodo, lyg anoji pasaka apie lapę ir vynuoges: lapę išpeike vynuoges delto, kad... negalejo ju pasiekti. Klajūnas priraše nesąmonių apie mūsų garbų jubilatą delto, kad nei jis pats nei niekas iš "savųjų" neturi kun. Dambrausko gabumu nei nuopelnų. Lietuviai visuomene žino, kas yra kun. D., ir atiduos jam priderančią garbę. Bereikalingi tauškimai nueis vejais...

Kauno vyskupijos valdytojas, vyskupas G. Cirtautas, paleido aplinkraštį, kuriame paragino gerus katalikus mesti aukas pastatymui paminklo vyskupui Merkeliui

Giedraičiui. Paminklas bus pastatytas Varniuose, senoje Žemaičiu vyskupijos sostinėje. Šimet sueina tris šimtai metu nuo mirties to didelio lietuvių veikėjo. Vertetu ir mums pasirodyti, kad ryšiai tarp Lietuvos ir išeivių dar nera pertraukti visiškai. Auką vyskupo Giedraičio paminklui priima "Draugo" redakcija.

Fr. J. Keserauskas ir keturiolika kitų jaunu lietuvių protestuoja ("V. L." No. 27) prieš Haight'o žemės dirbimo mokyklą. Toji mokykla yra Muskegone, Mich., ir kviečia pas save jaunus, bet neturtingus vaikus, norinčius išmokyti agrikultūros. Buvo joje vienu tarpu 19 lietuvių ir tikejosi išmokyti naujos profesijos labai lengvai — bet pasirodė, kad tai ne mokykla, bet naujas budas pasigaminti darbininkus farmai uždyką. Po straiku ir ilgu derybu tapo išgautos ilgesnės valandos mokslui ir kai kurie kiti palengvinimai — bet užtai valgis pavirto niekais. Visa keturiolika lietuvių surašė protestą prieš valgi, mokymo sistemą, sąžinės laisvės varžymą (lietuviai būc verčiami vaikščioti nedeldieniais i kongregacionalistų kirke) ir tt. — ir padave ji Haightui, bet šiam atsisakus išpildyti reikalavimus, trylika apleido mokyklą, palikdami Muskegone tik vieną A. Šileiką.

Tokiu mokyklu Amerikoje yra daugiau. Reikia isitemyti gerai vieną daiktą — butent, kad tikrai viešos istaigos (pav. publiškos mokyklos) arba tokios, kurios yra užlaikomos iš ypatingu šaltiniu (iš užrašų, aukų ir tt.) tegali duoti mokslą dykai. Visi žadejimai duoti mokslą mainais už fizišką darbą nera išpildomi. Lai tolesniu laiku lietuvių jaunuomene apsižiuri geriau ir nesiduođa apsigauti skelbimais ir reklamomis.

A. a. Mare Klimiute susilauke dailaus paminejimo "Tevyneje". Teip, talentas, dora ir gera širdis visados ir visur yra gerbiami ir augštinami.

IŠ SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE SEIMO.

(SVEČIO ISPUDŽIAI).

Dar gyvendamas tevyneje, visados troškau pamatyti gyvenimą brolių-lietuvių, išsidanginusių šiton svečiu šalalėlen.

Plaukdamas laivu ir žiuredamas i vandenyno banguojančias vilnis, lyginau jas prie šio pasaulio jūros, lyginau jas prie audringesnio už jurą, Amerikos lietuvių gyvenimo.

Nes Lietuvą tankiai pasiekia trukšmingo Amerikos lietuvių gyvenimo atbalsiai; pasiekia vaidu, nesutikimu aidas — teip, jog mano vaidentuveje lietuvių susibėdravimai greičiau i susivaidijimus buvo panašus.

Dabar, sededamas vagone ir braukdamas i Clevelandą seimam, nesitikejau nieko linksmo tenai patirti. Jan ištisi metai, kaip Susivienijime nieko gero nebuvo girdeti, tik riaušės, vaidai ir nesądora.

Atvykęs i Clevelandą ir prisiartindamas prie susirinkimo vietos, umai išgirdau nepaprastą trukšmą. Nereikėjo nei kelio klausti: ten be abejoj lietuviai "seimą daro".

Lejęs i vidu, radau susirinkusių keliasdešimt delegatų, tarp jų kelioliką kunigų. Visu švarkai padabinti kokardomis su parašu: "delegatas". Išrinko ir atsiuntė juos Susivienijimo kuopos, išsimečiusios po visus lietuvių apgyventus Amerikos kraštus. Ju išrinkimas vel tai vaisius smarkios agitacijos ir išklojimo lešu Susivienijimo vadovu. Pildydami delegatų priedermes — kalbejo ir dar kaip! Vieni garsiai šauke, rupindamiesi kits kitą užrekti, kiti trepsejo kojoms, treti stengesi malšinti isisė bavirusią minią; tatai viskas dare toki "ermyderi", kad per ji nesigirdejo nieko.

Perdaug nesistebejau, žinodamas, kad be trukšmo neapsieina tokiuose atvejuose niekur: Paužt paužia ne tik lietuviai savo seimuose, bet ir dumos atstovai Peterburge, dar-gi paužia ir Vienos ir Berlyno parlamentuose. Todel, užėmęs vietą nuošaliai, kampelyje, ir apsiginklavęs kantrybe, pradėjau klausytis. Situacija pamaži pradėjo aiškėti. Buvo tai prezidento seimo vedimui rinkimai. Netrukus pirmininkas išrinktas slaptu balsavimu, ir ima i savo rankas seimo vadeles. Trukšmas nutyla, prasideda svarstymai. Mat Susivienijime, kaip ir kiekvienoje žmonių istaigoje, beesama notobulybiu, gal ir paklaidu. Iš to nepasikakinimai, apmaudai. Jan visi metai, kaip jame viskas tarsis verda; rusenas ugnis, verčiasi dumai, renkasi gazai ir dujos; ir dabar oras tarsis elektros pilnas; reikia degtuoko, o kils audra, sugrūmes griausmai.

Bet štai susirinkimo vairą ima i savo rankas energiškas pirmininkas ir geležine ranka pradeda valdyti minią. Darbas eina rimtai, laikomas tam tikrose vėžese. Partiviškumas, kova prieš asmenis atmetama. Sales atmosfera ataušta, geiduliai varžomi, protas ima viršū. Ir pasirodo, kad lietuviams proto netruksta. Ir ne dyvai, juk kuopos čionai atsiunte protingiausius savo narius. Toje saleje, galima sakyti, buvo lietuvių tautos proto gera dalele.

Kalbetojai veržte veržiasi prie balso. Kai kurie moka savo mintis apvilkti gražiu ivalku, išreikšti inteligentiškais sakiniiais. Matosi pažinimas ne tik Susivienijimo konstitucijos, bet ir Suvienuytųjų Valstijų tiesu.

Tokiam publikos išauklejimui reikėjo padeti nemaža darbo. Ir tasai darbas yra atliktas. Darbas sunkus ir ilgas. Šitas seimas yra iš eiles dvidešimt ketvirtas.

Svarstymuose apie pašalpas seimas parodo gerą lietuvišką širdi. Nei šešelio šykštumo. Visiems, kurie pagalbos prašo — duodama. Juk tam, gird, Susivienijimas ir esti, kad gelbetu žmones.

Tas pats dosnumas matosi ir tautiškuju centų dalijime. Prašo aukos mokslo vadoveliams leisti, duoda \$300. Atsiunčia pasveikinimą Marijampolės apšvietimo draugija "Žiburys", prašo pašalpos savo užlaikomai mergaičių progymnazijai — duoda 1000 rublių. Tikrai karališka dovana! Sveikina seimą "Dailes" draugija, net nieko neprašo. Seimas iš savo inicijativos mutaria: Atiduokime lietuvių dailei paskutini tautišką centą. Ir atiduoda...

Galima pasigereti ne tik dosnumu, bet ir supratimu augštesniųjų kultūros dalyku reikalingumo.

S. L. R. K. A. 24-sai seimas aiškiai parode šios organizacijos gyvumą ir reikalingumą. Nors šiu metu Susivienijimo istorija buvo gana liudna, tečiau net tuose išbandymo metuose narių skaičius nekiek nesumažėjo, dar-gi

— užaugo. Ir šioje valandoje, prisidejus Sandarai L. R. K. A., perviršina 5 tukst. Yra tai, be abejo, didelė galybė.

Dar-gi, seimas parode, kaip be pamato yra, kai-kuriu musu pirmieviu spejimai, buk lietuviu kataliku Susivienijimas turesias su laiku pranykti.

Pagalios, seimas parode, kad tuodu žodžiu: katalikas-lietuvis, yra družai susipyne, susigiminiave; kad visos pastangos tu, ką nori sukelti tarp tu dvieju neapykanta, — pasiliko be pasekmes. Lietuviai niekados nepaliaus katalikais buve.

Adomas Domeika.

Su didžia pagarba

KUN. S. PAUTIENIUS prezidentas,

P. O. Giradville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS sekretorius,

324 South 1-st St., Brooklyn, N. Y.

GABRIS LAIBINIS, išdininkas,

P. O. Box 135 Duryea, Pa.

JONAS VIERAITIS,

107 So. Harding St., Worcester, Mass

KAZYS VASKEVYČIA,

186 Jefferson St., Newark, N. J

kasos
globejai

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas.

207 Adams St., Newark, N. J.

VAKIU SKYRIUS.

LAISVE.

Vaikas neše kletelę, kurioje tupejo du paukšteliu. Jis juodu pagavo ir norejo kam norints parduoti. Paukštukai gailiai cype nelaisveje ir, besimetydamu i šalis, stengesi laukan išlekti.

Vaikuti susitiko išblyškusi ir vargingai apvilktas žmogus; jis gailestingai dirstelejo kletelen ir pasiklause:

— Kiek nori už vieną paukštelį?

Vaikinas pareikalavo penkiu centu.

Nepažistamas žmogus, padavęs vaikui pinigą, paėmė vieną paukštelį, meiliai jį paglamonėjo ir paleido.

Paukštelis linksmi užgiedojo ir nuleke i artimus krumus.

Paskui žmogelis nupirko antrą paukštelį ir taipogi sugrąžino jam laisvę.

Vaikinas labai nusistebejo ir klause nepažistamo:

— Delko tamsta teip pasielgei?

Vargšas jam atsake:

— Aš pats ilgai buvau nelaisveje; ilgai ir nekaltai kalinyje kentejau!...

Tuomet aš neregejau nei laisves, nei saules, nei tyro oro, nei savo gimines!... Dabar aš gerai numanau, kas rai yra nelaisve! Todel aš ir jaučiuosi laimingu, nes galėjau sugrąžinti laisvę ir laimę paukšteliams.

Ksav. Vanagelis.

KIRVIS IR PIUKLAS.

Du buru atvyko girion sau malku pasirupinti. Vienas ju turejo kirvi, kitas — piuklą.

Išsirinko juodu medi ir pradejo ginčytis; pirmas prisipyre medi kirsti, antras-gi norejo butinai jį piuklu nupiauti.

Jiendviem ilgai besiginčijant, atvyko judvieju kaimynas Luras ir tare:

— Aš tuoju judu sutaikysiu; jeigu kirvis aštrus, tai medi kirsime; bet jeigu piuklas bus dar aštresnis, tuomet jį piausime.

Paėmęs kirvi, Luras pradejo medi kirsti; bet kirvis

buvo labai atšipęs, ir kirsti medi buvo negalima. Paskui jis paėmė piuklą, bet šitas buvo dar menkesnis, ir medžio visai nepiove.

Nusišypsojo Luras ir tare savo kaimynams:

— Paliaukita besiginčiję!... Kirvis nekerta ir piuklas nepiauja. Pirmiau judu išgalaskita atšipusi kirvi ir netikusi piuklą; paskui galesita ginčytis.

Ksav. Vanagelis.

GRYBAI.

Maža Katriute nubego girion pagrybautu.

— Motinele! — sušuko linksma mergaitė, parbegusi namo su grybais: — štai kokių gražių brybų aš parnešiau!... Žiurek, mamyte, pririnkau kupiną pintinelę!... Kokie jie gražūs, raudoni ir išmarginti baltais taškeliais! Čirioje buvo ir bjaurus grybai; tokie, kaip tu andai iš gėrių parnešei, bet aš ju neemiau!...

Motina nusijuoke ir pasake:

— Kvailute, kvailute mano dukrele!... Šitie gražūs grybai — musomiriai, o balti ant jų taškeliai — nuodai. Nuo šitu grybų galima mirti; anie-gi grybai, kuriu tu neemei, nors ir negražūs, bet skanus ir nekenkia žmoniu sveikatai.

Motina liepė mergaites grybus išmesti; tik vieną jų, palikus, iškepe, pabarste su cukrum ir padejo ant lango. Pirkioje buvo daug musių; kai-kurios pasiskubino kepsnio paragauti.

Netrukus Katriute užtemijo ant lango, stalo ir grindžių daug išgaišusių musių.

Ksav. Vanagelis.

SENI KAILINIUKAI.

Musu bažnytkiemyje atsitiko nelaime: didešne pase kaimo dumais nuejo...

Gyvenamosios trobos, tvartai ir kluonai su gerybe sudege teip, kad beveik nei vieno rasto nebeliko.

Musu ukininkai arti vienas kito gyveno, ir ruduo

buvo sausas; todėl taip smarkiai šitas vargas mus pabaudė.

Kunigas, kaip tikras tėvas, stengėsi kaimiečiams nelaimę palengyvinti. Jis važinėjo po aplinkinius kaimus ir rinko, ką kas davė, vargdieniams-padegeliams.

Žmonės, budami tikri krikščionys, dosniai krove, kas ką galejo: vienas gerybes, kitas ropučiu, kitas šieno, kitas ir drapanu ar marškiniu nepasigailejo.

Artinosi žiema. Tulas padegelis neturejo nei kuo apsivilkti.

Vieną dieną atėjo pas kunigą dvylikos metų vaikiną. Mandagiai pasveikinęs kunigą, jis nedrąsiai pasakė: "Girdečiau, kad jūsų malonybe renkas aukas padegeliams; aš pats neturtingas, tačiau norėčiau nors trupučiu sušelpiti nelaimingus: štai atnešiau savo senus kailinius... jau jie pušetinai sudriskę, net gėda man jie kitiems duoti. Tačiau gal rasis kaime vaikiną, kurs nei tokiu neturi; dabar jau šalčiai prasidėjo!... Ko kito duoti neturiu".

— Mylimasis vaikeli! — tarė kunigas, pabučiavęs vaikiną: — Tu atiduodi viską, ką turi, todėl tu labai daug duodi. Tegul Viešpats tave palaimina, vaikeli! Žinok, jog tokiu keliu eidamas, gerai ir toli nueisi. Palaimintas žmogus, kurs artimo skauduli jaučia!

Ksav. Vanagelis.

TEISINGUMAS.

Du kaimynai, Stepas ir Andrius, ilgai besiginčydamu, nutarė iš laižybu eiti; laimejusias laižybas turėjo gauti nuo antrojo šimtą rublių.

Neilgai trukus, dar ginčui neišsiaiškinus, Stepas mirė. Andrius, kokiam laikui praslėnkus, atėjo pas mirusio kaimyno našlę ir tarė:

— Nabašnikas per laižybas pralaimėjo man šimtą; ar tu man užmokesi jo skolą?

Netarusi nei žodžio, našlė paėmė raktą ir nujaujo paimti paskutinius vyro sutaupytus pinigus; radusi šimtą rublių, padavė juos Andriui, sakydama:

— Negeisčiau, kad kas nors minėtų mano mirusį vyrą netikusiais žodžiais; todėl būk malonus, tamsta, priimti šituos pinigus.

Andrius, pinigų nepriėmęs, atsakė:

— Ne aš, tik Stepas laižybas laimėjo... Todėl jums nuo manės priguli gauti šimtą; štai pinigai, teikites nuo manės priimti!

Padejęs našlei pinigų, Andrius nujaujo namo.

Ksav. Vanagelis.

NAMINIS VAIKU AUKLESIS MAS.

"Musu laikuose, kuomet jaunuomene nuo mažens tokia aibe sunkiu pavoju yra apsiąubta, nieko tinkamesnio negalima pamislyti kaip auklėjimas, kuris remiasi ant tikro tikejimo ir doros pamatu." Popiežius Leonas XIII. Enciklikoje "Humanum genus."

IŽANGA.

Svetimtaučiai gal pasigirti daugeliu mažesniu ir didesniu veikalu apie vaiku auklėjimą. Mēs bet, tik ką atgiję, pačioje pradžioje savo tautiškojo gyvenimo ir mažai te ką esame nuveikę ir daug mums nedatenka. Štai euga jaunoji Lietuvių karta. Musu priederme yra išaukletoti ja lietuviais ir dorais žmonėmis. To tikslo pasiekti mui, apskritai kalbant, neužtenka kad ir geriausia mokykla, kurios mēs taip pageidaujame. Reik musu vaikams butinai gero naminio išauklijimo. Šio veikalelio rašytojo troškimu yra, kad, kuoprieinamiausiai paaškinus namini vaiku auklėjimo būdą, ir i vargingiausią ižengti bakažę ir tapti patareju gimdytojams ju sunkiame darbe. Jei jo troškimas nors mažoje dalyje išsipildis, pasieks jo darbas savo tikslą.

"Vaikučiai, tiesa, meilučiai; bet didelis triušas, kurio ju auginimas reikalauja, tai per sunkus yra dalykas," — tokia yra, paprastai, žmonių nuomone apie vaiku auklėjimo sunkenybes. Pasidžiaugia koki laiką vaikučių linksmumu, toliau bet, kiek galint, palieka juos, be priežiūros, patiems sau. — Turint vaikus, kągi jau beveiksi, reik juos valgydinti. — Supykde tėvus, reik juos rykštę ar lazda gerai nubausti. Kiek sykiu ir kur smugiai kris,

už ką ir kokiam tikslui, tas neapeina. Su vaikais pagal upą pasielgiama, be jokio sąprotavimo. Jei vaikas, tėvų upą pažinęs, moka, audrai užėjus, iš kelio jiems prasi-traukti, tai gal viską, ką nori, daryti. Apie dorą vaiku auklėjimą tėvams nerūpi, juk ir jie patys ne kitaip buvo auginami, o betgi ant svieto tebegyveną. Paugės vaikai reikės juos leisti i darbą, o geresnėse išlygose ir i mokyklą. Ištikro, nemaža atsirastu tėvų, kurie visai vaiku i mokslą neleistu, jei jie prieš 14-us metus galetu gauti darbą, arba valdžia neverstu tėvų leisti vaikus i mokslą. Išėjo kudikis mokslą, tai jau užbaigtas jo auklėjimas, gal sau sviete gyvenimą daryti, o jei tėvai turtingi, tai bus jam ir taip iš ko gyventi.

Jei tėvai žinotu, kad tikra žmogaus laime neprigul nuo turtu ir aukso, bet nuo ramios ir geros sąžinės, tai kitaip jie rupintusi apie savo vaiku ateiti. Zmogus gal rasti laimę kiekviename luome ir pašaukime jei tik ramybe ir užganedėdinas tvirtai jo dušioje gyvena. Jei tėvai palieka vaikams pinigų pluoštą arba pagelbsti jiems turtinę urasti moterysteje porą, ar gerą sviete vietą, tai tiki, kad tuomi išlygina visas ju auklėjimo klaidas ir nedateklius. Ir taip išsiunčia savo vaikus su ivairiomis doriškomis ydomis su neapramdytais pageidimais i pavojingą sviete karę, kurioje jie tikriai bus parblokšti, nes pikčiausi savo priešą nešasi širdyje.

Kas mano, kad vien tik mokykla ir Bažnyčia vaikus privalo išaukleti, tai labai klysta. Mokykla priima vaikus tokiame ju amžyje, kada pamatinis ju auklėjimas jau buna atliktas. Vaiku protas išbunda antruose o tankiai ir

pirmuose jau metuose; nuo to laiko ir doriškas jų auklėjimas tur prasidėti. Klaidas ir apsileidimus pirmųjų metų joks velesnis auklėjimas negalės pilnai pataisyti. I mokyklą susirenka vaikai ivairaus pobūdžio ir su visokiomis ydomis. Yra tai visai negalimas daiktas, pilnoje vaikų klesoje ir tik keliose laiko valandose, tureti ypatingai atkreiptą atydą ant vieno tik vaiko. Pagalios, daugelyje atveju, ką vaikams pagelbes ir geriausi mokykloje pamokinimai, jei jie namieje pikta paveizdą regi? Ką tevų kalte ar apsileidimas padaro vaikams blogo namieje, to jokia mokykla negal atitaisyti. Svrbiausia vaikų auklėjimo istaiga, tai tevų pastoge.

Išauklejimas yra pamatu ne tik pavienia žmogaus gyvenimo, bet ir visos žmonių draugijos. Šiandieninis draugijos gyvenimas yra užkrestas daugeliu dideliu klaidu, kurias valdžia savo drausme gal apmalšinti, bet niekad negal visai jų išgydyti, kol nepasieks ir neužtvenks pačio šaltinio iš kur blogas paeina.

Išnaudojimas neturtingu, apgavimai, vagystės, veidmainyste, darbo vengimas, apsileidimas, netikejimas ir bedievyyste, žodžiu, apleidimas priedermiu link Dievo ir artimo, tas viskas ką dabar apverkiame, tur šaknis blogame ir klaidingame vaikų išauklejime. Jei vaisto jieškomsime to blogo pataisymui, tai ji rasime vien tik geresniame ir ant krikščioniškųjų pamatu atremtame auklėjime.

Auklėjimas yra tai vaisingas grudas, kuris kartais tuojaus išduoda vaisius, o kartais tik tuomet subręsta. kada ranka ji pasejusi jau seniai ilsisi kapuose. — "Kas jaunuomenę tur, tas tur ateiti," — sako priežodis. Dievas atidave vaikelius i tevų rankas. Tevams tinka šie Jezaus žodžiai: "Kas priimtu vieną toki mažuteli vardan mano, mane priima." Kada Dievas palairzina tevus didele šeimyna ir jie dejuoja po sunkia darbo našta, tegu savo suraminimui atsimeina tuos Jezaus žodžius. Tegu atsimeina teipgi sykiu ir didelę atsakomybę, kurią jie prieme ant savęs su kiekvienu nauja vaikiu, nes, — "kas papiktintu vieną iš tu mažuteliu, kurie i mane itikia, geriaus jam butu, idant užkabintas butu akmuo girnu ant kaklo jo, ir butu paskandintas gilume mariu."

Vaikų dušiu išganymas, Bažnyčios išaukštinimas, šeimos ir valstijos gerove, visos žmonijos dabartis ir ateitis prigul nuo to, kaip atlieka tevai Dievo uždėtą ant jų priedermę.

Tevai, kad jus žinotumete, jogei jusu ainiai šimtmečius da gyvens ir darbuosis palaiminimui ar prakeikimui sau ir kitiems, pagal tą, kokią jus sekla savo išauklejimu i vaikų dušias idesit, o kaip jus rupintumetes apie gerą vaikų išauklejimą! Kiek tai palaiminimo vienas tik vaikelis gal svietui suteikti! Jis yra tevų džiauksmas ir viltis, nes jis augdamas metuose, auga išmintyje ir dorybeje; jis yra pavyzdis savo vienmečiams, nes savo pasielgimu patraukia juos i gerą. Tegū jis darbuosis augštesneje ar žemesneje sviete vietoje, jis visur paliks tik gerą, jo atmintis bus laiminama ir nauja gentkarte eis jo pedomis. Kiek nelaimiu gal pridaryti vienas tik blogai išaukletas vaikas! Apsileidęs, ištvirkęs, pagabus i visą blogą, jis nelaimingais darys visus su kuriais susides ir, deja, jei paliks gentkartę sau lygią!

(T. b.)

IŠ LIETUVOS.

Nemakščiai, Reseinu aps. Žieminiai rugiai musu krašte išrodo puikiai. Gražus ir ankstybysis vasarojus, velybas — prastesnis. Dobilai, išskyrus pirmaželius, visi išsalo, pievos visai neželia, pašarui išrodo blogi metai. Jau metas butu šienauti, kaip kitais metais, o šiemet mažai kas terpradejo lig šv. Jono. Dobilai nepradejo ūydeto, o pievos — visai tuščios per nebuvim) lietaus.

Už javus ir už kitus daiktus pas mus taip mokama:

Rugiu purui (24 gorč.)	3 r. 75 k. — 3 r. 90 k.
Miežiū puriu (24 gorč.)	3 r. 40 k. — 3 r. 50 k.
Avižu puriu (24 gorč.)	2 r. 30 k. — 2 r. 50 k.
Bulbiu puriu (24 gorč.)	1 r. 20 k. — 1 r. 30 k.
Kioušiniu dešimčia	18 k. — 20 k.
Sviesto svarui	30 k. — 35 k.
Lašiniu svarui	25 k. — 28 k.
Jautienos svarui	12 k. — 15 k.
Avienos svarui	7 k. — 8 k.

Darbinikas ant gaspadoriaus duonos gauna dienos 60 lig 90 kap.

Gers vyras, ukininko drabužiais gauna metams 60 — 80 rb., gera mergina — 30—40 rb.

Daugiau, tokios naujienos.

Kažin-koksai ištvirkėlis apipleše parpijos kapines, nuplėše 18 mukeliu. Ir kurtu, žmogau, anas padesi?... Kad Dievas duotu toki nutverti, — tikrai ir pats to nebedarytu, ir kitam pasagytu, kad taip nedarytu...

Birželio 21 dieną norejo itaisyti lietuvišką vakarą, ketino vaidinti "Audrą giedroje" ir "Marytė, vargonininko dukteris". Buvo prisirengę ir artistai-megejai, ir vis delto netikėtai neleido vyresnybe del nežinomos priežasties. Buvo ir ištoliau atvažiavę svečiu, bet tik apsižvalge, pasidairė, ir išvažiavo, negavę pasilinksminti. Ir aplinkiniu dauguma labai lauke tos dienos. Nemakščiuose buvę vaidinama kaip ir pirmą kartą. Tiesą, praejusią žiemą vaidino "Velnius spąstuose", bet tai buvo ne sodiečiams, nes vaidino Garisiu dvare. O dabar ketino vaidinti miestelyje pas p. Jankauski. Ale tikimes, kad musu artistu megeju trusas nenueis niekais. Stengsimes gauti leidimą tolesniam laikui. Turime vilti pamatyti tą idomu ir labai mums reikalingą vakarą.

Nemakščių Jurgis.

Viltis.

APIE KAUNO GUBERNIJOS MILŽINKAPIUS.

Anot laikraščio "S.-Z. Tel.", imperatoriškoji archeologijos komisija išsiuntusi savo nari-bendradarbi, p. J. S. Abramovą, ištirti Panevežio, Ukmergės ir Ežerėnų apskrityje milžinkapius. Ypač daug tokiu milžinkapiu esą Panevežio apylinkeje, todėl p. Abramovas nuotem pradėjęs savo darbą. Birželio 18 dieną kasės Malatiškes dvare, už 6 varstu nuo Panevežio. Pasirodė, kad tenai esama ištisu stabmeldžių kapu, išdalies, pušyne, išdalies, pievoje, per 200 sieksniu nuo Nevežio upės. Kaikurie piliakalmai senai jau esą iškasti, dar esą nekastu apie 60. Greta esama ažuolyno liekanų. Piliakalniai išrodo, kaip puse kamuolio nukirstu viršum: platumo apie 6 sieksnius, augštumo apie pusę sieksnius, augštumo apie pusę sieksnio (3—5 futai). Apačioje

vainikas iš akmenu, sudetu i vieną ar i dvi eili.

P. Abramovas iškasęs vieną, pati idomuji pilia kalni; jokių papuošalų, jokių rakandų ir ginklų neradęs, radęs tik tai kelius žmogus kaulus, tarp vidurio ir tarp apatinio vainiko, ir laužo likučius. Todel rodosi, kad žmonės taip būvę laidojami: kraudavo laužą ant žemės ar ant akmenu. Ant to laužo degindavo gyvulių aukas, o šale laužo, ant žemės guldydavo nabaštiką. Paskui ir nabaštiką, ir sudėgusi laužą apdedavo akmenimis ir apmezdavo žemėmis, kuriuos imdavo iščia-pat, todėl aplink piliakalni pasidarydavo ravai. Sunku esą pasakyti, kuomet taip budavę; spėjama, kad neveliau, kaip aštuntame amžiuje. Tokiuo būdu išeina, kad senovės lietuviai nevisuomet degidavę lavonus.

Panašiu milžinkapiu daug yra Kauno gubernijoje, bet daugiausia — Panevėžio, Ukmergės ir, išdalies, Šiaulių ir Ežerėnų apskrityse. Lietuvių milžinkapiai, pagal Pokrovski, dažniausiai esą išmetyti ne po vieną, bet kupetomis; nuo 3 lig 80. Tokiu kupetu esą daugiau, kaip 100. Gubernijos viduryje, t. y. Panevėžio ir Ukmergės apskrityse, senovės lietuvių budas ir papročiai visame grynume būvę išsilaikę dar 14-me amžiuje: mat, tą kraštą gyne nuo kaimynų nepereinančios girios ir balos; todėl ten daugiausia likę ir tu piliakalniai.

Anot "S.-Z. Tel.", Panevėžio piliakalniu beveik neištyrę ir lenkų mokslo vyrai.

Viltis.

Raguva, Ukm. ap. Šiu metu vasario 24 d. Raguvoje isikure "Blaivybes" Draugijos skyrius. Nuo vasario mėnesio iki šio laiko "Blaivybes" skyrius ne ką tenuveike. Manyta vienok ši tą veikti. Taip, be paprasto draugijai narių rinkimo, dar skyrius padare keturius visuotinius susirinkimus. Per susirinkimus buvo svarstomi blaivybę paliečią dalykai ir iš "Vilties", "Vienybės" ir "Šaltinio" skaitomi apie blaivybę straipsniai. Pagaminimui gero ir naudingo blaivininkams atėjus miestelin arba namie užsiėmimo buvo sumanyta įsteigti Raguvoje biblioteką ir skaityklą, bet valdžia neleido. Taip-pat neleido ir gegužės 19 dieną rengiamo vakaro. Pagyvėsime, paklebesime vel: kad ne tas, tai kitas sumanymas — vis pasiseks įvykinti.

Viltis.

Viikaviškis, Suv. gub. Sekmadieni, birželio 27. d. (n. kal.), netoli miesto, keliu beeinant namo, dvi merginas užpuole du kareivių, nepaisydami nei to, kad su jomis ejo tris vyriškiai. Vyrams šokus ginti, užpuolikai pagrumojo kardias, kad nelistu, nes nukirsią. Vaikiniai, tuščiomis rankomis bijodami prie užpuoliku listi, nubego toliau ir ėmė šaukti, kad žmonės begtu i pagalbą.

Tuo tarpu kareiviai pradėjo merginas nežmoniškai draskyti; suplėše rubus ir labai sumušė. Kai žmonės, išgirdę šauksmą, pradėjo begt ginti, tuomet doros neprieteliai, matydami kad gali blogai buti, pagriebe iš abiejų skepetas, kiekvieną 10 rb. vertes, ir nubego sau.

Dar tu merginų laime, kad artį buvo gyvenančiu žmonių. Tai kokios mūsų šalyje moterų teisės, ir kaip jos paguodoje laikomos.

Majoriškiu kaimo gyventojas, J. Baronas, kuris sykiu su šviesininkais buvo nuteistas ištremimu, būvęs kurinuo

tai laiku parejęs namo. Devintiniu penktadieni sargybiniai gaude, noredami suimti. Bet gaudomasis pabėgęs.

Tą pačią dieną Obšrutu kaime buvo krata pas J. Pakušą. Rasta kažin-kokiu spauzdintu atsišaukimu ir laišku, kuriuose būvę parašyta, kur deti tuos atsišaukimus. Kaltininko nesuvago.

Grumstas.

Viltis.

Naumiestyje, liepos 4 d. buvo lietuvių vakaras. Vaidino "šv. Agnietės" dramą. Ketvirtą valandą buvo bandymas, o po 2 valandų—tikrasis vaidinimas; bet abu kartu žmonių buvo gána daug (sulyginant su Senpile). Vaidinimo neverta kritikuot, nes nera jokios naudos, tik kraujo gadinimas; antra vertus, juk tai ne artistai, o megejai. Geriau vaidino Agnietę, dar gal ir Klaudiją; nesmagu ispudi padare vaidilytes. Rymietes puikiai dainavo (trijo). Balseliai taip maloniai skambejo-žavejo, kad net dabar aidas ausyse tebestovi: skardus ir tyras, kaip sidabrinės stygos... Rubai buvo puikus, tik Vestos dievaitės stovyla labai buvo panaši i baidyklę, kur kanapese nuo žvirblių žmonės stato. Choras ir muzika buvo iš Senapiles. Vede p. Iešmantas. Po vaidinimo buvo šokiai ir skrajojamoji krasa. Pirmiausiai užgriė suktini, bet anumiestiečiai jo nešoko. O gaila — puikus šokis. Butu gerai, kad ir daugiau lietuvišku šokiu šoktu per vakarus; juk turime puikiu: aguonelę, šiaučiuką, vanagelį, klumpakojį, martelę ir k. Kam mums tu koketku, valeu, polku, padespanu, mazurku...

Vakaro rengejas buvo kun. Rauba, užtai jam ačiu.

Lizdeika.

Viltis.

Kun. konauninkas Burba, b. Švenčionių diekonas, neseniai paskirtas Gardino Pranciškonu klebonu, sunkai susirgo ir patsai gera valia nuo tos žymios vietos atsisake. Del ligos, ne del ko kita, jis nebepaskirtas kiton vieton, kaip tai esame pažymėję No. 72.

Viltis.

Naujai išvesti. Birželio 21 d. J. M. vyskupas Čirtantais išvėntė kunigus: dijakoną Martyną Malinauską, dijakoną — Praną Vainauską ir vieną Vilniaus vyskupijos kun. Marozą.

Viltis.

Lietuvių Katalikių Moterų Draugija rengia per šv. Kazimiero Draugijos susirinkimą, liepos 8—9 d., koncertą ir kitus pasilinksminimus; "Vienybės" No. 25-me kviečiami visi tie, kurie dalyvaus šv. Kazimiero draugijos suvažiavime, valgyti pietus Liet. Kat. Moterų Dr-jos valgykloje, tik prašomi iškalno pranešti apie tai laišku.

Viltis.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti, nauji namai, artai-syti seni, tai žinok kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakteris MIKAS SLAPIKEVIČIUS, NEW PHILADELPHIA, PA. SILVER CREEK, P. O. BOX 161.

WATERBURY, CONN.
24. liepos (July) 1909 m.
Raportas Knygu! S. L. R. K. A. peržiū-
retoju.

Pagal apyskaita.
Kuopos Pilnunariu Suspenduotu išbrau-
ktu.

1	158	4	3
2	111	4	5
3	40	—	2
4	38	—	—
5	117	1	6
6	49	6	—
7	259	24	—
8	52	1	2
9	37	—	—
10	53	1	1
11	146	17	6
12	30	3	—
13	130	15	9
14	6	—	—
15	101	13	—
16	43	3	3
17	172	11	—
18	19	1	—
19	33	6	—
20	42	8	—
21	62	3	—
22	5	2	—
23	24	4	—
24	129	6	2
25	3	—	—
26	22	1	—
27	14	2	—
28	147	7	2
29	20	—	—
30	94	9	4
31	182	14	4
32	6	—	—
33	10	—	—
34	5	—	—
35	16	1	4
36	61	2	1
37	7	—	—
38	65	2	1
39	22	—	—
40	143	10	3
41	43	3	1
42	68	6	5
43	37	3	3
44	26	—	—
45	3	—	—
46	30	—	—
47	33	1	—

48	2	—	—
49	11	—	—
50	7	—	4
51	48	2	—
52	20	1	4
53	13	1	—
54	17	2	1
55	10	1	—
56	35	4	3
57	13	—	1
58	48	1	1
59	7	—	—
61	151	1	1
62	5	—	—
63	21	3	—
64	5	—	—
65	3	3	—
66	71	—	2
67	5	1	—
68	23	—	2
69	15	—	—
70	25	1	1
71	17	2	—
72	15	—	—
73	15	1	1
74	37	3	7
75	44	1	—
76	10	—	—
77	45	2	1
78	17	3	—
79	9	—	—
80	18	2	—
81	5	—	1
82	7	—	1
83	17	1	1
84	16	—	1
85	155	31	39
86	17	—	—
87	29	15	6
88	1	1	3
89	10	—	—
90	27	7	2
91	81	3	3
92	10	—	1
93	11	1	6
94	29	12	3
95	14	1	1
96	10	2	1
97	52	4	6
98	3	5	38
99	17	—	7
100	15	4	3
101	22	—	—
102	12	—	—
103	21	—	1

104	4	1	—
105	26	8	3
106	3	2	—
107	50	2	—
108	10	—	—
109	6	—	—
110	5	1	—
111	7	—	—
112	10	—	—

Viso labo pilnu pagal Konsti-

tocija 4,287 narej

Nepilnu pagal Konstitucija 658 narej

Suspenduotu viso labo 314 nariu

Išbrauktu..... 224 narej

Jonas M. Vieraitis.

V. Stankevičia

Aukos šv. Kazimiero Seseru Vienuoly-
nui iš Bayonne, N. P.

Kun. M. Šedvydis	\$50.00
Šedvydis Pranas	5.00
Morkiute Anele	2.00
Jusalis Jonas	1.00
Matulevičius Vincas	25
Grikštuke Barbora	25
Gudaitis Antanas	50
Kielinekas Jonas	25
Balčiūnas Juozas	50
Lukaševičiute Petrone	50
Lukaševičiute Anele	50
Adomavičia Jonas	1.00
Latvelis Juozas	25
Jokubaitis Jonas	1.00
Bulvidas Antanas	1.00
Čipinskas Juozas	50
Vačkis Martynas	50
Pareikis Mateušas	1.00
Grikštas Petras	50
Amsiejus Konstantas	1.00
Zableckis Petras	50
Žičius Martynas	1.00
Puida Andrius	50
Andrulevičius Mikolas	1.00
Smulka Tleksandras	1.00
Varpucianskis Vaelovas	50
Majauckas Konstantas	1.50
Majauckas Edvardas	1.50
Seselskis Antanas	1.00
Juškevičia Kazys	50
Maslauckas Vladas	1.00
Zaleskis Boleslovas	1.00
Dainys Simanas	50
Buldivas Stasys	25

Paulauskiene Juze	50	Bliuvas Jurgis	1.00	Lakickas Jonas	25
Šturmas Bernardas	50	Paulauskas Jonas	1.00	Galinis Jonas	50
Zableckis Juozas	50	Ališauckis Mikas	25	Mickevičius Antanas	1.00
Lapinskas Jonas	1.00	Mickevičius Stasys	2.00	Budrevičius Matjošius	50
Srakauckas Antanas	50	Krivineckis Juozas	50	Abraitis Juozas	25
Banelis Adomas	50	Linkus Aleksandras	50	Polteris Jonas	1.00
Banelis Paulius	50	Linkus Jonas	1.00	Žvirblis Jokubas	1.00
Drupas Mikas	1.00	Šriupša Jonas	50	Dedena Konstantas	1.00
Balčiūnas Paulius	50	Butkus Juozas	50	Kamarauckas Juozas	1.50
Markevičius Juozas	50	Ignatavičia Jonas	2.00	Kalibas Jonas	1.00
Stašauckas Juozas	50	Kirminas Laurynas	1.00	Trutulius Jonas	1.00
Šriubša Martynas	25	Ramanauckiene Petrone	50	Pačelis Antanas	1.00
Radzevičius Vincas	1.00	Januškevičius Juozas	50	Pačelis Juozas	1.00
Maceika Adomas	1.00	Turskis Petras	1.50	Pačelis Jonas	1.00
Stankevičius Jurgis	1.00	Bauža Teodoras	2.00	Girnius Mateušas	1.00
Maceika Jurgis	1.00	Turskis Augustinas	2.00	Birute Domininkas	1.00
Maceika Jokubas	1.00	Galinaitis Jonas	1.00	Tarasevičius Antanas	50
Katkevičius Vincas	1.00	Trimirka Petras	1.00	Tamulis Antanas	50
Brazinckas Kazys	1.00	Pavilonis Juozas	50	Meškauckas Antanas	50
Kiviras Antanas	1.00	Gavelis Pranas	1.00	Serkevičiene Morta	1.00
Bejirštis Vincas	50	Vaičiaitis Juozas	50	Juknevičius Mateušas	1.00
Aidukas Juozas	1.00	Linkus Liudvikas	1.00	Navikas Jonas	1.00
Saukas Antanas	50	Naveckis Adomas	1.00	Stimberys Antanas	1.00
Stankevičius Antanas	1.50	Krušinskas Stasys	1.00	Tamulis Antanas	1.00
Klimas Pranas	1.00	Jasiulionis Vincas	1.00	Repečka Antanas	1.00
Jasiulaitis Petras	25	Ivanauckas Jonas	50	Navikas Vincas	1.00
Križanauckas Pranas	1.00	Marcinkus Antanas	1.00	Kalibats Kazys	1.00
Zabernius Kazys	1.00	Gutauckas Vincas	1.00	Kalibats J. Jonas	2.00
Bernotas Petras	1.00	Sidara Ignas	50	Kalibats Jonas	1.00
Jurevičius Jonas	2.00	Jasiulionis Jurgis	1.50	Petronis Kazys	1.00
Kaminskas Pranas	2.00	Grigaliūnas Mikolas	1.50	Kniburis Mikolas	1.00
Bliuvas Vincas	1.00	Urnėžius Ignas	1.00	Bagdonas Anicetas	1.00
Strinkas Antanas	1.00	Milašas Jurgis	2.00	Blažis Mateušas	1.00
Jonaitis Antanas	50	Amšys Topilius	50	Žegonis Juozas	1.50
Kaminskiute Kaze	25	Stančauckas Vincas	50	Velikonis Mateušas	50
Bernotas Paulius	50	Kalinauskis Motiejus	1.00	Deksnyš Vincas	1.00
Radušis Jonas	2.00	Nirbaka Mikas	1.00	Tamošiūnas Domininkas	1.00
Kasparavičia Antanas	2.00			Paknys Nikodemas	1.00
Prauckevičius Juozas	1.00		Viso: \$168.90	Lenartas Klemensas	2.00
Pilkevičius Ignacas	1.00			Gudelis Vincas	1.00
Draskinis Juozas	1.00	Iš Jersey City, N. J.		Burba Antanas	1.00
Klimas Petras	2.00	Savickis Benediktas	1.00	Šimkunas Jonas	1.00
Saukus Ignacas	1.00	Bubas Pranas	25	Grabnickas Antanas	1.00
Mickus Pranas	1.00	Jotautas Pranas	1.00		
Saukus Jonas	50	Brazdžiūnas Vincas	50		
Litvinskis Pranas	1.00	Sutkauckas Antanas	50		
Mickevičius Adomas	50	Šleve Benediktas	50		
Mačiulis Jonas	1.00	Klimašauckas Mikas	1.00		
Kumdrota Pranas	1.00	Gumauckas Antanas	25		
Šlekiute Uršule	1.00	Jančauckas Pranas	1.00		
Sinkevičius Jurgis	1.00	Kačergis Vincas	1.00		
Laucius Silvestras	1.00	Rinkevičia Pranas	50		
Bocys Antanas	1.00	Butkevičiene Ane	50		
Mickevičiene	40	Juocevičia Juozas	50		
Laucius Miešislovas	1.00	Juocius Pranas	50		
Norvila Juozas	1.00	Masenas Baltrus	50		
Radzevičius Antanas	1.00	Jankauckas Mateušas	25		
		Budrevičiene Mare	50		
		Rainiene Ona	25		

Viso: \$51.00

Iš Baltimore, Md.

Didžiuniute Alze	5.00
Budriuke Petrone	2.00

Iš Mt. Carmel, Pa.

Mačiuliene Prane	1.00
------------------------	------

Iš Chicago's

K. T. Ž.	1.00
---------------	------

Kun. A. Staniukynas,

10806 Wabash Ave.

CHICAGO, ILL.

Vokiečių cėsorius apie lenkus. Lenku laikraštis "Karjer Warszawski" sakosi iš tibrų žinių patyręs, kad Vokiečių cėsorius Vilius, beviešedamas Suomijos juroje, ant "Štandarto", kalbėjęs tarp kitoko su Stoluipinu ir apie lenkus. — "Yra tai tauta užpuolamoji — sake jisai — su kuria reikia elgties labai aštriai; to reikalauja valstybes reikalai". Kitą syk, per pietus, cėsorius Vilius vel užsiminęs apie lenkus — "Eiti prie lenko negali plika ranka, pasake jis ši kartą, — reikia visuomet laikyti rankoje vezdas, nes kitaip isidursi sau ranką pasišiaušusiais dygliais".

"Novoje Vremia" už autonomiją. Kažin-kas nepaprasto darosi. Menšikovas, kuris paprastai rašinėjo tame laikraštyje prieš autonomiją, nesenai paraše straipsni, kuriame Suomijos ir Baltijos pajurio pavyzdžiu remdamasis išrodinėja autonomijos arba bent savavaldybes naudingumą.

— "Duokite bent-kiek nepriklausomybes, atsiroms Rusijos apygardoms, nusitolinkite nuo ju bent-kiek — sako jisai pabaigoje Rusijos biurokratams, — o pažiuresite, kaip greitai gyvenimas ivyks savo teises..."

Naujos draugijos. Birželio 16 d. Kauno gubernatorius leides isisteigti šioms draugijoms: 1) Gaides (Ežerėnu ap.) ukio rateliui, 2) Kauno draugijai ukio bandymams daryti, 3) Girtakalnio (Reseiniu ap.) ukio rateliui.

Pars duoda du šaliunai su prapertemis, o kiti keturi saliuunai yra ant randos. Kasnori, te gul Kreipiasi prie: K. KIJANSKI, 114 N. MAIN STREET, WILKES-BARRE, PA.

Vargamistra mokauntis lietuviškai, angliškai ir lenkiškai bei slaviškai, ir mokas mokslinė vesti tegul atsisaukia i "Draugo" Redakciją.

OFFICE, NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIU ADVOKATAS**JONAS S. LOPATTO.**

47-48-49 Bennett Building, Wilkes Barre, Pa.

FABIOLĖ,

Garski kardinolo Wisemano apysaka. Verte Vytautas. Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzemplioriu, nuleidžiamas didelis nuošimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

213 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.**NAUJA KNYGA**

Biblija arba šv. Raštas

išleistas

KUN S. PAUTIENIAUS.

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntinnu

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,****GIRARDVILLE, PA.****MOKYKIMES PATYS**

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityt ir rašyt be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokytis rašyt be mokytojo 10c.

Aritmetika mokytis rokundu be mokytojo su paveikslais (apdaryta) 35c.

Pinigus siuskit per Money Order po šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS

Box 62.

NEW YORK CITY.**"Draugo" Agentai:**

1. Mr. Anthony Kasparavičius
27 E. 23rd Str. Bayonne, N. J.

2. Mr. A. Gudartis
Silver Creek, Pa. Box 73.

3. Mr. Mike Šlapikevičius
New Philadelphia, Pa.
Silver Creek, Pa. P. O.

4. Mr. V. Leskevičius
Middleport, Pa. P. O.

5. Mr. Joseph Tamašauskas
200 Bedford Ave.,
Brooklyn, N. Y.

6. Mr. J. Čižiauckas
312 S. Poplar St.,

Mt. Carmel, Pa.

7. Mr. T. Kizievič
Minersville, Pa. Box 167.

8. Mr. Mamertas Karbauskas
52 G. Sst. So. Boston

9. Mr. Leonas Švagzdys
171 5th St. So. Boston.

10. Mr. Martin Lencevičius
150 Fiat St. Phillipsburg. N. J.

11. Mr. Jonas Jankevičia
96 Hull Ave., Maspeth, N. Y.

12. Mr. Alex Getz
3220 Illinois Court, Chicago, Ill.

13. Miss Annie Klimavičaitė
321 Kensington Ave., Chicago, Ill.

14. Mr. Antanas Pocius
10806 Wabash Ave., Chicago, Ill.

15. Mr. John Kazialka
1505 Baugh Ave.,
East St. Louis, Ill.

16. Mr. Jos. Zujus,
61 Church St., Pittston, Pa.

17. Mr. J. Bartuševiče
4551 Hermitage Ave.,
Chicago, Ill.